

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

ODSJEK ZA POVIJEST UMJETNOSTI

PLAN I PROGRAM SVEUČILIŠNOG DIPLOMSKOG STUDIJA
POVIJESTI UMJETNOSTI
(samo za generaciju studenata koji upisuju Diplomski studij akad. god. 2010.-11.)

Rijeka, lipanj 2010.

KAZALO

1. UVOD

1.1. Razlozi pokretanja studija.....	2
1.2. Dosadašnja iskustva predlagачa u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa.....	5
1.3. Partneri.....	5
1.4. Otvorenost studija.....	5

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: POVIJEST UMJETNOSTI.....	6
2.2. Nositelj studija i izvođač studija.....	6
2.3. Trajanje studija.....	6
2.4. Uvjeti upisa na studij.....	6
2.5. Diplomski studij.....	6
2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija.....	7

3. OPIS PROGRAMA

OPĆI SMJER

3.1. Popis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova	8
3.1.1. Programi obaveznih kolegija.....	11
3.1.2. Programi izbornih kolegija.....	55
3.1.3. Popis svih predmeta.....	90

NASTAVNIČKI SMJER

3.2. Popis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova.....	92
3.2.1. Programi obaveznih kolegija.....	94
3.2.2. Popis svih predmeta.....	132

1. UVOD

1.1 Razlozi pokretanja studija

Osim činjenica da na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci već postoji dvopredmetni, četverogodišnji studij povijesti umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti te **prediplomski studij prema ECTS modelu**, ovdje navodimo razloge istaknute u postojećem, od Nacionalnog vijeća prihvaćenom programu studija:

na Filozofskom, ranije Pedagoškom, fakultetu Sveučilišta u Rijeci od 1978. do 2005. godine postojao je jednopredmetni dodiplomski studij likovnih umjetnosti na kojem su studenti stjecali zvanje profesora likovnih umjetnosti. Odsjek za povijest umjetnosti, osnovan u svibnju 2003. godine, kao i studij povijesti umjetnosti izrasli su iz djelovanja Katedre za teoretske predmete studija likovnih umjetnosti. Do pokretanja studija povijesti umjetnosti studenti iz ove regije koji su željeli studirati povijest umjetnosti odlazili su u Zagreb, Zadar, no sve češće u Ljubljano, Trst ili Veneciju. Osim što se broj takvih studenta od 1990. godine rapidno smanjio zbog imovinskog stanja građana, oni koji su studirali u inozemstvu nisu mogli steći temeljit i primjereni uvid u nacionalnu povijest umjetnosti. K tome, najuspješniji među takvim studentima samo su se iznimno nakon studija vraćali u Rijeku ili njezinu šиру regiju. Nedostatak povjesničara umjetnosti u srednjim školama, muzejima, galerijama i institucijama koje se bave zaštitom spomeničke baštine ovdje je i danas vrlo izražen, pa u samom gradu Rijeci već duže vrijeme postoji veći broj slobodnih radnih mesta za koja se povremeno raspisuju natječaji bez ikakva ishoda.

Spomenička baština Istre, kvarnerskog primorja i otoka te Gorskog Kotara, područja koja gravitiraju Sveučilištu u Rijeci, vrlo je bogata. Iako su se mnogi naši, talijanski i slovenski znanstvenici njome bavili, ona još nije u cijelosti primjereno istražena ni prezentirana stručnoj ili širokoj javnosti: literatura je većim dijelom zastarjela, dok je ona pisana na talijanskom jeziku često neobjektivna, što je posljedica političkih previranja sredine 20. stoljeća. Nepoznati, zanemareni, nevidentirani spomenici češće propadaju, bivaju otuđeni ili obezvrijedjeni. Stoga je potreba za povjesničarima umjetnosti u ovom području vrlo velika: nužno je prisustvo stručnjaka koji će kroz institucije izravno vezane uz očuvanje i istraživanje spomeničke baštine (uredi za zaštitu spomeničke baštine, muzeji) ili uz one koje se spomenicima neizravno bave (osnovne i srednje škole, novine i elektronski mediji, turizam, izdavaštvo) unaprijediti znanja o baštini, pomoći kod njezina očuvanja te, konačno, ali ne i najmanje važno, unaprijediti svijest široke javnosti o postojanju spomenika, njihovoj

vrijednosti i o potrebi nastojanja čitave zajednice za očuvanjem svakog spomenika i ambijenta u kojem se nalazi.

Filozofski fakultet je intelektualno i kulturno žarište svakog sveučilišta čiji se utjecaj u optimalnim okolnostima može i mora osjetiti i izvan akademske sredine. Pokretanjem studija povijesti umjetnosti, uz već postojeće studije, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci će dodatno pomoći širokoj javnosti da stekne primjeren uvid u svoju povijest, značaj spomeničke baštine i ulogu njezina očuvanja te unaprijediti kulturnu i obrazovnu razinu čitave regije.

Studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci želi nastaviti i dalje razvijati stoljetnu tradiciju sveučilišnog poučavanja povijesti umjetnosti u Hrvatskoj koja se je začela na Sveučilištu u Zagrebu, a postoji već čitav niz godina i na Filozofskom fakultetu u Zadru, danas Sveučilištu u Zadru. Većina nastavnika na postojećem Odsjeku likovnih umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci stasala je i znanstveno se usavršavala na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pa će riječki studij povijesti umjetnosti sadržajem, znanstvenim i nastavnim opredjeljenjima, suradnjom u nastavi i znanstvenom istraživanju biti snažno orijentiran na suradnju sa zagrebačkim i zadarskim studijem, istovremeno nastojeći uvesti najbolje sadržaje i nastavne pristupe koji se nude na europskim i sjevernoameričkim sveučilištima.

Magistri povijesti umjetnosti moći će se zaposliti u muzejskim i galerijskim ustanovama, uredima Državne uprave za zaštitu spomenika, srednjim školama, bibliotekama, turističkim agencijama, izdavačkim kućama te mogu raditi kao novinari u tiskanim ili elektronskim medijima. Magistri edukacije povijesti umjetnosti moći će se zaposliti u gimnazijama i svim srednjim školama.

Studij povijesti umjetnosti mora polazniku pružiti temeljitu opću kulturu i sposobnost analize i vrednovanja umjetnosti – znanja koja su ključna za navedene aktivnosti, a stručnjaci ovog profila mogu pomoći u podizanju opće razine znanja i razumijevanja kulture u širokoj javnosti. Osnivanjem studija povijesti umjetnosti te poticanjem i posebnom brigom za najbolje studente osigurao bi se i primjeren broj znanstavnika i istraživača koji je od neprocjenjivog značaja za znanstveno-kulturni status i razvoj čitave regije.

Predloženi program studija povijesti umjetnosti pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci usporediv je s programom Storia delle arti e conservazione dei beni artistici pri Università Cà Foscari di Venezia i Storia e tutela dei beni artistici, Universita degli Studi di Firenze. Analogije se odražavaju u sadržaju studija što žele formirati povjesničare umjetnosti koji su, istovremeno, temeljito pripremljeni za znanstveno istraživanje, ali i rad u području konzervacije. Izraženija sličnost ovdje predloženog programa sa srodnim studijima u Italiji

nego li, na primjer, u Velikoj Britaniji, izrasta iz sveučilišne tradicije, ali i situacije s nacionalnom spomeničkom baštinom koja je u nas relativno bogata, u dobroj mjeri neistražena, većinom u prilično slabom stanju sačuvanosti te, konačno, povjesno i stilski blisko povezana s umjetnošću Apeninskog poluotoka. U tom smislu, program Diplomskog studija, Opći smjer koji u sebi sadrži značajnu grupu konzervatorskih i teorijskih predmeta, čvrsto je vezan s teorijom i praksom konzervacije spomeničke baštine kroz nositelje kolegija, vanjske suradnike, koji su ujedno i najzančajniji hrvatski konzervatori, te kroz suradnju u realizaciji prvenstveno terenske nastave s Konzervatorskim odjelom u Puli te uredom istog Odjela u Poreču.

Konzervatorstvo ili zaštita kulturnih dobara, što čini vrlo važan dio programa Diplomskog studija, Opći smjer, podrazumijeva ukupnost postupaka i radnji u cilju očuvanja, zaštite i prezentiranja kulturnih dobara. Ti postupci i radnje dijele se na dvije grupe: a) analitički, administrativni, organizacijski poslovi i b) tehnički zahvati kojima se fizički obnavlja kulturno dobro - restauriranje. Takva podjela proizlazi dijelom i iz same prirode kulturnog dobra kojem je fizička struktura "nosač" kulturno - povjesnog sadržaja. Kvalificirano postupanje s kulturnim dobrima podrazumijeva poznavanje, koliko sadržaja, koliko materijalne strukture. Nastava struke zaštite kulturnih dobara na humanističkom studiju kao što je povijest umjetnosti ima specifičnosti po kojima se mora razlikovati od učenja iste struke na tehničkom studiju, no ipak treba težiti obuhvatnosti. U prihvatljivoj asimetriji potrebno je usvojiti analitičke postupke interpretacije i valorizacije povijesnih ostataka, dokumenata i umjetničkih djela, zajedno sa znanjima o fizičkim strukturama, uzrocima degradacije i načinima obnove.

Tradicija je hrvatskog konzervatorstva da su upravo stručnjaci iz područja povijesti umjetnosti redom bili glavni organizatori i voditelji konzervatorske djelatnosti, dok su stručnjaci drugih struka, uglavnom, bili specijalizirani za pojedine vrste kulturnih dobara ili pojedine tehničke probleme.

Djelatnost zaštite kulturnih dobara u temeljitoj je ekspanziji u većini europskih zemalja, posebno Italiji, Grčkoj, Španjolskoj i to zbog značaja koje ima kulturni turizam. U Italiji se osnivaju posebni fakulteti ili studiji za kulturna dobra. Sposobnost interpretacije i valorizacije likovnog predmeta koju povjesničari umjetnosti stječu unutar osnovne struke odlična je podloga za usvajanje znanja koja kvalificirani djelatnik u službi zaštite kulturnih dobara mora imati.

1.2. Dosadašnja iskustva predлагаča u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

- poučavanje povijesti i teorije umjetnosti pri Katedri za povijest umjetnosti i teorijske predmete pri Odsjeku za likovne umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 1978. godine do danas
- poučavanje povijesti i teorije umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 2003. godine
- poučavanje povijesti umjetnosti na programu preddiplomskog studija od 2005.

1.3. Partneri

Pokretanje ovog studija u interesu je javnih i državnih institucija poput gimnazija i srednjih škola, muzeja, galerija, Ureda za zaštitu spomeničke baštine (Ministarstvo kulture), zatim izdavačkih kuća, tiskanih i elektronskih medija, institucija i organizacija koje se bave turizmom, te Sveučilišta u Rijeci. Sve navedene institucije koje djeluju u gradu Rijeci i regiji te prostorima koji inkliniraju riječkom području (Istra, Kvarner i otoci, Gorski kotar, dijelovi Dalmacije) potencijalni su partneri zainteresirani za nastavne programe te sudjelovanje u nastavnim programima. No, u skladu s prethodno navedenim, posebna će se suradnja u procesu nastave ostvarivati s Konzervatorskim odjelom u Puli te uredom istog Odjela u Poreču.

1.4. Otvorenost studija

Preddiplomski i diplomski studij povijesti umjetnosti otvoren je prema pokretljivosti studenata na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ovdje prije svega podrazumijevamo mogućnost suradnje s istovrsnim programima na drugim hrvatskim i inozemnim sveučilištima, razmjenu iskustava, sudjelovanje studenata u nastavi i mogući prijelaz s jednog na drugi program.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: DIPLOMSKI STUDIJ POVIJESTI UMJETNOSTI

2.2. Nositelj studija (ustanova-predлагаč) i izvodač studija (sastavnica koja izvodi ili koordinira izvođenje studija)

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za povijest umjetnosti

2.3. Trajanje studija

- 4 semestra (2 akademske godine)

2.4. Uvjeti upisa na studij

- stečena diploma prvostupnika/bakalaureusa humanističkih znanosti iz povijesti umjetnosti, povijesti, filozofije, teologije, arhitekture i urbanizma ili likovne pedagogije.
- pristupnici koji su stekli diplomu prvostupnika povijesti umjetnosti prilažu diplomu / potvrdu o završenom studiju i prijepis ocjena
- pristupnici koji su stekli diplomu prvostupnika povijesti, arheologije, teologije, arhitekture i urbanizma ili likovne pedagogije prilažu diplomu / potvrdu o završenom studiju i prijepis ocjena i polažu diferencijalne ispite koji se određuju pojedinačno prema kriterijima koje utvrđuje Odsjek za povijest umjetnosti, a u dogовору с povjerenstvом i kandidatom.

2.5. Diplomski studij

Diplomski studij nudi dva smjera:

a) **Opći smjer** (istraživačko-konzervatorski) – nakon kojeg se stječe titula magistar povijesti umjetnosti. Kompetencije koje završeni student stječe nakon ovog studija su: poznavanje povijesti umjetnosti na razini diplomskog studija, sposobljenost za poslove kustosa i muzejskog suradnika u muzejima i galerijama, te prihvaćanje ravnateljskih i menađerskih poslova u istim ustanovama, konzervatora, zaštitara spomeničke baštine, znanstvenog novaka, novinara, djelatnika u turizmu i sl., ili pak mogućnost odabira daljnog znanstvenog usavršavanja na poslijediplomskim studijima.

b) **Nastavnički smjer** – nakon kojeg se stječe titula magistar edukacije povijesti umjetnosti. Kompetencije koje stječe student nakon završenog studija su: poznavanje povijesti umjetnosti

i metodike nastave povijesti umjetnosti na razini diplomskog studija; sposobljenost za poslove profesora povijesti umjetnosti u gimnazijama i svim drugim srednjim školama.

Studenti Diplomskog studija povijesti umjetnosti koji su odabrali Opći smjer moraju odabrati i pod-modul koji se temelji na izbornim kolegijima ponuđenim tijekom svakog semestra. Nudit će se tri pod-modula:

1. Umjetnost antike i srednjeg vijeka
2. Umjetnost renesanse i baroka
3. Umjetnost 19. i 20. stoljeća.

Za uspješan završetak studija svaki student mora upisati izborni kolegij iz pod-modula, ovisno o broju ECTS bodova.

Za praćenje navedenih diplomskih studija dovoljno je posjedovati zvanje bakalaureusa iz humanističkih znanosti (odnosno određenih disciplina navedenih u natječajnim propozicijama za upis na studij). To se zvanje može steći na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te pri Odjelima Sveučilišta u Zadru. Ukoliko je stupanj bakalareusa stečen na izvandžavnim institucijama potrebno je diplomu studija nostrificirati pri Agenciji za znanost, a posebno će povjerenstvo raspraviti o mogućnosti pristupnika za upis na studij.

2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija

Završetkom diplomskog studija povijesti umjetnosti stječe se akademski stupanj MAGISTAR POVIJESTI UMJETNOSTI ili MAGISTAR EDUKACIJE POVIJESTI UMJETNOSTI ovisno o završenom smjeru studija.

3. OPIS PROGRAMA

OPĆI SMJER

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova

I. GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA OPĆI SMJER								
KOLEGIJ	I. SEMESTAR			II. SEMESTAR			UKUPNO SATI	ECTS BODOVI
	P	S	V	P	S	V		
Ikonologija	1	2	-	-	-	-	45	4
Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra	1	1	-	-	-	-	30	5
Izborni kolegiji: 1. Teme iz umjetnosti starog vijeka 2. Problemi stila i atribucije: umjetnost od 1400.-1800. 3. Arhitektura riječke regije 19. i 20. stoljeća u nacionalnom i europskom kontekstu	1*	1-2*	-	-	-	-	30-45	4
Izborni kolegij nastavničkog modula	1	1					30	2
Povijest zaštite kulturnih dobara	-	-	-	1	1	-	30	5
Povijest povijesti umjetnosti	-	-	-	1	2	-	45	4
Izborni kolegiji: 1. Teme iz umjetnosti ranog srednjeg vijeka 2. Teme iz umjetnosti od 1400. do 1800./I (Kolegij će se ciklički alternirati s kolegijem Teme iz umjetnosti od 1400.-1800./III.) 3. Industrijska graditeljska baština	-	-	-	1*	1-2*	-	30-45	4
Izborni kolegij nastavničkog modula				1	1		30	2
UKUPNO SATI NASTAVE PO	4 60	5-6 75-90		4 60	4-5 60-75			30

SEMESTRU	
UKUPNO BODOVA	30

* studenti obavezno biraju barem jedan od ponuđenih izbornih kolegija iz podmodula

II. GODINA DIPLOMSKOG STUDIJA OPĆI SMJER								
KOLEDŽ	III. SEMESTAR			IV. SEMESTAR			UKUPNO SATI	ECTS BODOVI
	P	S	V	P	S	V		
Teorija umjetnosti	2	2	-	-	-	-	60	6
Muzeologija i galeristika	1	1	-	-	-	-	30	3
Izborni kolegiji: 1. Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka I 2. Problemi stila i atribucije: umjetnost od 1400. do 1800. u južnoj Dalmaciji 3. Arhitektura riječke regije 19. i 20. stoljeća u nacionalnom i europskom kontekstu 4. Teorija i praksa zaštite kulturnih dobara	1*	1-2*	-	-	-	-	30-45	4
Izborni kolegij nastavničkog modula: Metodika povijesti umjetnosti	3		2				75	5
Metodologija znanstvenog istraživanja	-	-	-	1	2	-	45	4
Diplomski rad	-	-	-	-	-	-	-	5
Izborni kolegiji: 1. Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka II 2. Teme iz umjetnosti od 1400. do 1800./II (Kolegij će se ciklički alternirati s kolegijem Teme iz umjetnosti od	-	-	-	1*	1-2*	-	30-45	4

1400.-1800./IV.) 3. Industrijska graditeljska baština 4. Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji							
Izborni kolegiji nastavnog modula: Metodika teorije umjetnosti			3		2	75	5
UKUPNO SATI NASTAVE PO SEMESTRU	7 4-5 2 5 3-4 2 30						
UKUPNO BODOVA	30						

* studenti obavezno biraju barem jedan od ponuđenih stručnih izbornih kolegija iz podmodula

3.1.1 Programi obveznih kolegija

Kod kolegija				
Naziv kolegija	IKONOLOGIJA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	4.	
Status kolegija	X Obvezatan	Izborni		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4			
Broj sati po semestru	45			
Ciljevi kolegija				
Prikazati povijest razvoja ikonološke discipline i njezino mjesto u recentnoj humanističkoj misli. Usvojiti ikonološke metode i terminologiju. Odrediti mehanizme i tipologiju odnosa riječi i slike kroz povijest. Utvrditi genezu, vrijednost i promjene sadržaja i tema kroz prostor i vrijeme.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij Ikonologija korespondira sa sadržajem svih kolegija u programu studija povijesti umjetnosti, a naročito onih teorijskih. Sadržaj kolegija Ikonologija u interdisciplinarnoj je vezi s povješću, povješću religije, povješću književnosti i glazbe te filozofijom i sociologijom				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Razumijevanje nastanka i razvoja određenog sadržaja/teme u vremenu i prostoru; njezinog širenja te ishodišta i utjecaja. Mogućnost čitanja i analize određenog likovnog djela. Mogućnost sudjelovanja u diskusiji i jasnog i argumentiranog obrazloženja teze ili stava. Poznavanje recentne literature i recentnih rezultata istraživanja i doprinosa u disciplini. Razvijena sposobnost samostalnog istraživanja i obrane određene teze u pismenom ili usmenom obliku.				
Sadržaj kolegija				
Ikonologija – povjesni pregled; odnos pojmove ikonologija-ikonografija; ikonologija danas Ikonološke metode – interpretacija «slike» s obzirom na ikonografski kontekst, nastanak, kontinuitet i recepciju; način čitanja i recepcije «slike»; promjena načina prikazivanja sadržaja u povijesti umjetnosti «Slika» kao povjesni dokument «Slika» kao komentar Simbolika – apstraktna, životinjska, tipološka, liturgijska Migracija simbola Riječ i slika – mehanizmi i tipologija Case study – interpretacija određenog sadržaja-teme				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja ☒	Seminari i radionice ☒	Vježbe	Samostalni zadaci ☒	Multimedija i internet ☒
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije ☒	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				

Nastava se izvodi u kombinaciji predavanja, seminara koje održava asistent, te samostalnih zadataka – priprema za diskusije i kraćih pismenih radova.			
Obveze studenata			
Student je dužan pripremati se za svaki seminar: čitati pripremljene materijale i sudjelovati u diskusiji. Također, dužan je napisati jedan esej na zadatu temu.			
Praćenje i ocjenjivanje studenata			
(označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i <u>umjesto</u> nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)			
Pohadjanje nastave 1	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 1	Esej 1	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Komentari: Nakon odslušanog kolegija student pristupa usmenom ispitnu na kojem se provjerava usvojeno znanje. Konačna ocjena predstavlja rezultat usmenog ispita, esaja i ocjene aktivnosti na nastavi.			
Obvezna literatura			
1. Panofsky, E. <i>Ikonološke studije</i> . Beograd 1975. 2. Holly, M.A. <i>Iconografia e iconologia</i> . Milano 1992. 3. <i>Iconography at the Crossroads</i> . uredio B.Cassidy, Princeton 1993. (izabrani ulomci) 4. Shapiro, M. <i>Words, Script and Pictures: Semiotics of Visual Language</i> . New York, 1996.			
Izborna literatura			
1. Mitchell, W.J.T. <i>Iconology: Image, Text, Ideology</i> . Chicago 1986. 2. Holly, M.A. <i>Panofsky and the Foundation of Art History</i> . Ithaca, NY, 1984. 3. <i>Image and Belief</i> . Princeton, 1999. 4. Hall, J. <i>Rječnik tema i simbola u umjetnosti</i> . Zagreb 1991. 5. Gombrich, E.H. <i>The Sense of Order: A Study of Psychology of Decorative Art</i> . Ithaca, 1984. 6. Schapiro, M. <i>Words and Pictures</i> . Hag, 1973. 7. Panofsky, E. <i>Meaning in the Visual Arts</i> . Chicago, 1998. 8. Miles, M. <i>Image as Insight. Visual Understanding in Western Christianity and Secular Culture</i> . Boston 1985. 9. Warburg, A. <i>Ritual zmije</i> . Zagreb, 1996. 10. Sindig – Larsen, S. <i>Iconography and Ritual. A Study of Analytical Perspectives</i> . Oslo 1999. 11. Van Straten, R. <i>Uvod u ikonografiju</i> . Zagreb, 2001. 12. Kessler, H. <i>Spiritual Seeing</i> . Philadelphia, 2000. 13. Barber, C. <i>Figure and Likeness</i> . Princeton UP, 2002. 14. Carboni, M. <i>L'occhio e la pagina</i> . Milano, 2002.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
Upitnici: Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih			

dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta				
Naziv predmeta	METODOLOGIJA ANALIZE I DOKUMENTIRANJA KULTURNOG DOBRA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI STUDIJ			Godina 4.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta		5		
Broj sati po semestru		30		
Ciljevi predmeta				
Svladavanje osnovnih tehnika analize i izrade dokumentacije kulturnog dobra za potrebe provođenja njihove zaštite i očuvanja. Administrativni i organizacijski postupci s kulturnim dobrima zahtijevaju temeljito poznavanje njihovih fizičkih i kulturno – povijesnih svojstava. Primjena tehnika evidencije i dokumentiranja kulturnog dobra pri čemu se primjenjuju slični postupci kao pri objedinjavanju podataka za monografsku obradu.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Korespondentnost: Kolegij korespondira sa sadržajem ostalih kolegija u programu studija povijesti umjetnosti. Sadržaj kolegija u interdisciplinarnoj je vezi s poviješću, poviješću arhitekture, etnologijom i arheologijom. Korelativnost: Program kolegija nadopunjuje se i vezuje s ostalim konzervatorskim kolegijima i muzeologijom.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
O sposobljenost u donošenju racionalnih i primjenjivih odluka o postupanju s kulturnim dobrom. Nadogradnja sposobnosti raščlambe kulturnog dobra izvan okvira usvojenih u temeljnoj nastavi povijesti umjetnosti. Stjecanje sposobnosti tehničkog opisa predmeta, njegove fizičke i kronološke kompleksnosti. Sposobnost samostalne primjene tehnika izrade dokumentacije koja služi za registraciju kulturnog dobra, konzervatorskog elaborata kao osnove za programiranje zaštitnog zahvata, inventara i kataloga kao osnove za registraciju, organizaciju izložbi i postavu zbirk.				
Sadržaj predmeta				
Izlaže se široka skala standardnih konzervatorskih postupaka pri izradi različitih konzervatorskih studija i elaborata. Donose se primjeri dokumentacije prema vrsti (povijesni-arhivski podaci, analitički opisi, kataloški opisi, kataloška jedinica, fotografije, grafička dokumentacija, specijalna dokumentacija, uzorci) i namjeni (osnovna evidencija, inventar, dokumentacija koja prethodi zahvatu, dokumentacija koja prati zahvat, završni izvještaj, konzervatorska podloga za urbanističko planiranje, konzervatorski projekt, izložbeni projekt). Koristi se mogućnost analize i diskusije na konkretnim konzervatorskim i konzervatorsko-restauratorskim zahvatima na području sjevernoga Jadrana, koji su dostupni za rad na terenu. Dio primjera odabranih za analizu i diskusiju potječe iz prakse voditelja kolegija, jer je za druge realizacije teško pribaviti cijelovitu dokumentaciju. Odabrani su primjeri kulturnih dobara različitih dimenzija, materijala i stupnja ugroženosti. Provodi se edukacija utvrđivanja povijesnih slojeva i faza. Tumače se nedestruktivne i destruktivne metode (sondiranje), fizičke i kemijske analize prikupljanja podataka.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i Internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
Studenti su dužni pohadati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Takoder su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanoj temi) ukoliko je to predviđeno.				
Praćenje i ocjenjivanje* studenata				
(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)				
Pohađanje nastave 1	Aktivnost u nastavi 1	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad	

Pismeni ispit	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje
Projekt 1	Kontinuirana provjera znanja KOLOKVIJ 1	Referat	Praktični rad

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

1. T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasleđu, Split, 1985.
2. I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986.
3. B. M. Feilden, Conservation of Historic Buildings, London, 1982.
4. D. Vokić (priredio), Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada, Zagreb, 2007.
5. G. Nikšić, Materijali i tehnike - Konzervacija nepokretnih kulturnih dobara, Split, 2010., skripta

Dopunska literatura

1. M. Bradanović, Analiza i dokumentiranje kulturnih dobara - zbirka tekstova, Rijeka, 2010., (skripta).
2. N. Jakšić, R. Tomić, Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije – zlatarstvo, Zadar, 2004.
3. K. Majer, P. Puhmajer, Palača šećerane u Rijeci, Rijeka 2008.
4. H. Malinar, Vlaga u povijesnim građevinama, Zagreb, 2003.
5. D. Marasović, Povijesna jezgra Splita (Studije-programi-realizacije), Split, 2009.
6. D. Miletić, M. Valjato-Fabris, Kapela sv. Filipa i Jakova na Medvedgradu, Zagreb, 1987.
7. G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985. ili 1994. (dostupno i kao skripta u prijevodu R. OŠtrića)
8. G. Rocchi, Istituzioni di restauro dei beni architettonici e ambientali, Milano, 1985.
9. P. Vežić, Sveti Donat – Rotonda Sv. Trojstva u Zadru, Split, 2002.
10. Povelja konzervacije i restauracije umjetničkih i kulturnih spomenika, Pogledi, 3-4, 18, Split, 1988., 753-782.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta	POVIJEST ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA					
Naziv predmeta	POVIJEST ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA					
Opći podaci						
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	4.			
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni			
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		Zimski semestar	Ljetni semestar			
ECTS koeficijent opterećenja studenta			5			
Broj sati po semestru			30			
Ciljevi predmeta						
Usvajanje znanja o povijesnom razvoju zaštite kulturne baštine i konzervatorske misli u Europi, svijetu i Hrvatskoj. Nacionalni primjeri tumače se u povijesnom kontekstu državnopravnih razlika koje su dovele do pojave različite konzervatorske prakse u primorskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj. Posebna se pažnja posvećuje izrazito naprednim i vrlo značajnim a još nedovoljno poznatim povijesnim primjerima zaštite spomenika na prostoru sjevernoga Jadran.						
Korespondentnost i korelativnost programa						
Korespondentnost: Kolegij Povijest zaštite kulturnih dobara korespondira sa sadržajem ostalih kolegija u programu studija povijesti umjetnosti. Sadržaj kolegija u interdisciplinarnoj je vezi s poviješću, poviješću arhitekture i arheologijom.						
Korelativnost: Program kolegija nadopunjuje se i vezuje uz ostale konzervatorske kolegije te uz sve kolegije preddiplomskoga studija povijesti umjetnosti.						
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul						
Sposobnost analize i definiranja najznačajnijih konzervatorskih zahvata, povijesnoga napretka teorije konzervacije, konzervatorske misli i postupaka, postanku i razvitku konzervatorskih škola te njihovim pokretačima i predvodnicima. Kompetencija valorizacije kulturnog dobra u kontekstu konzervatorskih zahvata koji su se kroz povijest na njemu odvijali.						
Sadržaj predmeta						
Stari vijek, Ciceronov govor protiv Vera, Pauzanjin Vodič kroz Heladu, Plinije Stariji, Septimije Sever i Memnonovi kolosi, Plotin, papa Damas I, Majorijanov edikt, sv. Augustin						
Srednji vijek, Teodorikova nastojanja, Justinijanov kodeks, Karlo Veliki, karolinška obnova, Otoni, zaštita Trajanovog stupa, gradski statuti, <i>Mirabilia urbis Romae</i> , humanističko buđenje zanimanja za antiku i mjesnu povijest, Manuel Krizoloras, Petar Pavao Vergerije, L. Bruni, G. F. Poggio Bracciolini, papa Martin V., Biondo. Renesansa, pape i spomenici, Della Valle i Medici, Donatello, Verrochio, Mantegna, Sansovino, Rafael, Bandinelli, Vasari, Rossellino, arhitektonski traktati, Filarete, Alberti, Palladio, Serlio, Peruzzi.						
Reformacija, protureformacija, Tridentski koncil, D. Fontana, Bernini, C. Fontana, švedski zakoni, Maratta, Contri, Edwards, Piranesi, Winckelmann						
Francuska rev., Lenoir, Grégoire, Quatrèmère de Quincy. Koncepti XIX. stoljeća, Rim, Pio VII., papinska administracija, Fea, Canova, Valadier, Camporese, Stern.						
Von Klenze, anastiloze grčkih spomenika, Gothic Revival u Engleskoj, romantizam u njemačkim zemljama, Francuska, Hugo, stilsko restauriranje Viollet-le-Duc,						
Konzervatorski pokret, Ruskin, Dehio, Italija, Boito-Beltrami-Giovannoni-Argan-Gazzola-Brandi, Austrija, Riegl						
Hrvatska u europskim trendovima i hrv. specifičnosti,, obitelj Cipiko Marulić, Papalić, salonitanske ruševine, Zavoreo, Karamaneo, Riceputi, Salečić, Ivanišević, Vitturi						
Valvasor, Ritter-Vitezović, Krčelić						
Von Erlach, Bizza, Dioklecijanova palača, Adam i zanimanje Europe za jadranske spomenike antike , Dorotić Različite konzervatorske prakse u primorskim i kontinentalnim hrv. zemljama i pokušaji prevladavanja, Andrić, Sakcinski, Eitelberger, tradicija bečke škole pov. umj., Jackson, Hauser, Iveković, Marun, Bulić, Smirich, Kršnjavi, Schmidt, Bolle, Szabo, Karaman, Fisković.						
Sjeverni Jadran, Arena u Pulskom statutu, providur Emo, spomenici antike u doba renesanse, De Ville, putopisna zapažanja Fortisa, kolecionar Dinaričić, Carli, prva arheološka istraživanja, tršćanski klasicistički krug i spomenici, Nobile prvi konzervator na istočnoj obali Jadranu, konzervatorski zahvati, dokumentacijska djelatnost, P. Stancovich, Sabljar na sjevernom Jadranu, Nugent, romantizam, općinjenost skulpturom iz Mletaka i zaštita spomenika u kontekstu nacionalnih buđenja, Sakcinski.						
Istraživanja kompleksa Eufrazijane, Peteani, Deperis, Millet, Frey, Cirilli, F. Forlati, Molajoli.						
Djelatnost Centralne komisije u Istri i na kvarnerskim otocima, A. Gnirs i drugi. Budinichev rad.						
Između dva svjetska rata, Szabo u Hrv. primorju, Schnaiderovo popisivanje, talijanska konzervatorska služba u						

<p>Istri, mreža i djelatnost počasnih konzervatora, Gigante, Lemessi. Obnova nakon ratnih stradanja, Senj, Pula, Krk, Osor, Pavan, Mirabella Roberti, Freudenreich, Perc Prva poratna rekognosiranja terena Fučić, Hauptmann, Stele, Počeci sustavne zaštite nakon Drugog svjetskog rata, od zidnog slikarstva, preko prvih zaštitu urbanističkih cjelina, do zaštite tradicijske arhitekture i inventarizacije pokretne baštine, Perčić, Prelgov pristup urbanističkoj zaštiti, Mohorovičićeva djelatnost, slučaj Rijeke, Zaštita spomenika tijekom Domovinskog rata.</p>				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i Internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
Studenti su dužni pohađati predavanja i prisustvovati terenskoj nastavi. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadatu temu) ukoliko je to predviđeno.				
Praćenje i ocjenjivanje* studenata				
(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)				
Pohađanje nastave 1	Aktivnost u nastavi 1	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje	
Projekt 1	Kontinuirana provjera znanja 1	Referat	Praktični rad	
*OCJENIVANJE				
<i>Varijanta 1. (završni ispit)</i> Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.				
Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!				
Obvezna literatura				
<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, <i>Sv. Vid</i>, 6, Rijeka, 2001., 127-145. 2. J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999. 3. T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povjesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983. 4. G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985 ili 1994, povjesni pregled 5-30, (dostupno i kao skripta u prijevodu R. OŠtrića). 5. M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009. 				
Dopunska literatura				
<ol style="list-style-type: none"> 1. L. A. Horvat, Prilozi poviestnom razvoju čuvanja umjetničkih i kulturno-poviestnih spomenika spomenika u Hrvatskoj, Zagreb, 1944. 2. D. Kečkemet, Vicko Andrić, arhitekt i konzervator 1793-1866, Split, 1993. 3. D. Kečkemet, Robert Adam - Dioklecijanova palača i klasicizam, Split, 2003. 4. B. Mader, Sfinga z Belvederja, Nadvojvoda Franz Ferdinand in spomeniško varstvo v Istri, Koper, 2000. 5. G. Pavan, <i>Il restauro del tempio d'Augusto a Pola (1946-1947) a cinquant'anni dai lavori</i>, Archeografo Triestino, ser. IV, 57, 1997. 115-148. 6. Iva Perčić, <i>Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1949. do 1954. godine</i>, Zbornik zaštite spomenika kulture, sv. 6/7, Beograd, 1957, str. 289-298. Ista, <i>Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1955. do 1958. godine</i>, ZZSK, 10, 1959. str. 323-334. Ista, <i>Konzervatorski radovi na spomenicima u Istri i Hrvatskom primorju od 1959. do 1961. godine</i>, ZZSK, 13, 1962, 182-194. 7. S. Piplović, Alois Hauser u Dalmaciji, Split, 2002. 8. T. Stahuljak, Gjuro Szabo Djelo jednog života, Zagreb, 1995. 9. M. Špikić (ur.), Anatomijska povijesnoga spomenika, Zagreb, 2006. 				

10. A. Terry, F. Gilmore Eaves, Retrieving the Record: A Century of Archaeology at Poreč (1847-1947), Zagreb-Motovun, 2001.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta					
Naziv predmeta	POVIJEST POVIJESTI UMJETNOSTI				
Opći podaci					
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER		Godina 4.		
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave					
		Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta			4		
Broj sati po semestru			30		
Ciljevi predmeta					
Široko i komparativno poznavanje povijesti povijesti i teorije umjetnosti. Upoznavanje s najznačajnijim piscima i teorijama. Razumijevanje povezanosti teorija i stavova u okviru povijesti i teorije umjetnosti sa suvremenom filozofijom i znanosću. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanom obliku. Kolegij obuhvaća povijesni pregled povijesti umjetnosti kao znanstvene discipline u nastajanju od antičkoga doba do njezinoga punog procvata u 20. st. Kroz povijest će se prikazati teorijski pogledi i pristupi umjetničkom stvaralaštву, kao i najvažnije tradicionalne znanstvene i interpretacijske metode povijesnoumjetničke struke, te njihovi glavni zastupnici. Obradjavat će se sljedeće ključne metode: biografska metoda, metoda komparativne analize stilova, atribucijska metoda, metoda oblikovne analize, ikonologija, sociološko i psihološko tumačenje. Pisanje povijesti umjetnosti i pisanje o umjetničkom stvaralaštvu općenito promatrati će se u kontekstu povijesti kulture. Kolegij je sadržajem povezan s kolegijima: <i>Teorija stila</i> , <i>Teorija prikazivanja</i> . Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.					
Korespondentnost i korelativnost programa					
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.					
Korelativnost: Preduvjet za ovaj kolegij je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 boda iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s kolegijima: Teorija stila, Teorija prikazivanja.					
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul					
Poznavanje povijesti i teorije umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti nastalih do druge polovice 20. stoljeća. Primjena usvojenih pojmoveva; razumijevanje, prepoznavanje i sposobnost usporedbe različitih povijesnoumjetničkih i teorijskih pristupa i metoda pojedinih autora i škola kroz povijest. Razumijevanje njihove međusobne povezanosti te okvira u kojem nastaju. Posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnost analize navedenih tekstova te sposobnost sačinjavanja koherenčnih i uvjerenljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.					
Sadržaj predmeta					
Povijest umjetničkih teorija: - Grčka: Sokrat, Platon, Aristotel, Ksenokrat, ideja mimesisa; Rim: Ciceron, Kvintilijan, Dionizije Krizostom, Filostrat - Srednji vijek: Plotin, sv. Augustin, Toma Akvinski, traktati i zbirke uputstava, Firenca u 14. st. – Dante, Boccaccio, Petrarca, Villani, Cenini; - Renesansa: znanost i teologija, suprotstavljeni pojmovi reda i kaosa, poimanje vremena i prostora, Ghiberti, Alberti, Leonardo, Michelangelo, Dürer, Aretino, Pino, Dolce, Vasari, Serlio, Palladio, Lomazzo; biografska metoda - Barok: Tridentski koncil i njegov utjecaj na estetiku i umjetničku kritiku, Bellori, Domenichino, Passeri, Baldinucci, Poussin, Felibien, Ridolfi, Boschini, De Pilles; - Iluminizam i neoklasicizam: Diderot, Gerard, Shaftesbury, Milizia, Mengs, Winckelmann, Lessing; - Idealistička filozofija: Baumgarten, Kant, Schiller, Goethe, Herder, Schlegel, Shelling, Hegel; - Romantizam i srednji vijek: Vico, got. arhitektura i prerafaeliti, uloga religije i morala, romantizam u Engleskoj i Njemačkoj, Viollet-le-Duc, Ruskin; Francuska kritika u 19. st, Baudelaire; - Berlinska škola; flološki pristup, enciklopedije, proučavanje tehnikе; realnost i metoda; povijest umjetnosti utemeljiteljskog razdoblja: Burkhardt, Dvořák, Crowe, Cavalcaselle, Morelli, Warburg; atributivna metoda, komparativna metoda - Bečka škola povijesti umjetnosti: Eitelberger, Wickhoff, Riegl, Strzygowski, Dvorak, Sedlmayr; komparativna stilska metoda, historizam, pozitivizam, strukturalizam, zaštita spomenika, umj topografija - Otkriće i problem oblika; umj. kritika i čista vizualnost: Hans von Mares, Fiedler, Hildebrandt, Riegel, Schmarsow, Crocen Wölfflin, Fry, Focillon; oblikovna analiza					

- Nastanak i razvoj ikonologije: Male, Warburg, Panofsky; Wittkower; ikonografska analiza
- sociološki, psihanalitički pristup, antropološki: Gombrich, Hauser
- teoretičari vizualnih umjetnosti 20. stoljeća;
- teorija umjetnosti u Hrvatskoj.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)

Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi 0,25	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja 0,25	Referat	Praktični rad
Terenska nastava	Kolokvij 1		

***OCJENIVANJE**

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispit. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

1. U. Kultermann, Povijest povijesti umjetnosti, Zagreb 2002.
2. L. Venturi, Storia della critica d'arte, Roma, Firenze, Milano 1945.
3. The Art of Art History. A critical anthology. Edited by Donald Preziosi. Oxford / New York, 1998. (odabrano poglavlje)

Dopunska literatura

1. M. Pelc (priredo), Ideal, Forma, Simbol, Zagreb 1995.
2. Leonardo da Vinci, Trattato della pittura, Milano 1995.
3. Giorgio Vasari, Le vite dei più eccellenti pittori, scultori e architetti, Torino 1986.
4. A. Hauser, Historijska filozofija umjetnosti: «povijest umjetnosti bez imena», poglavlje u knjizi Filozofija povijesti umjetnosti, Zagreb 1963, str. 87 – 197.
5. Anthony Blunt, Art Theory in Italy 1450 - 1600, London 1940. i kasnija izdanja
6. Panofsky, E. Povijest umjetnosti kao humanistička disciplina, u: Život umjetnosti, 13/1971, str. 86-96.
7. Heinrich Wölfflin, Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti, Zagreb 1998.
8. A. Riegel, "Historijska gramatika likovnih umjetnosti", u Život umjetnosti 10, 1969, str. 125 – 147.
9. H. Osborne, Aesthetics and Art Theory, An Historical Introduction, London And Harlow 1968.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegiju kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata
Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta			
Naziv predmeta	TEORIJA UMJETNOSTI		
Opći podaci			
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER		Godina 5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave			
ECTS koeficijent opterećenja studenta		Zimski semestar 6	Ljetni semestar
Broj sati po semestru		60	
Ciljevi predmeta			
Komparativno poznavanje teorije umjetnosti i njoj srodnih teorija estetike, stila i filozofije umjetnosti u odnosu na povijest umjetnosti. Pregledan uvid u razdoblje europske povijesti teorijske misli do kraja 19. st. kroz estetiku i teoriju stila, te postestetsko razdoblje umjetnosti 20. i 21. stoljeća kroz teorijski rad Bečke škole povijesti umjetnosti, vizualni formalizam modernističkog pristupa Clementa Greenberga, kritičku teoriju frankfurtskog kruga, teoriju postmodernizma i socijalno kulturološke okvire discipline. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanim oblicima.			
Korespondentnost i korelativnost programa			
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju teorijskih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu			
Korelativnost: Preduvjeti za pristupanje ispitu iz ovog kolegija je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 boda iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s ostalim teorijskim kolegijima: Metodika teorije umjetnosti, Povijest povijesti umjetnosti, Uvod u povijest umjetnosti, Osnove vizualnih umjetnosti.			
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul			
Poznavanje povijesti teorije umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti. Stjecanje sposobnosti analize teorijskih tekstova i sposobnosti formuliranja koherenntih i uvjerljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.			
Sadržaj predmeta			
<u>Teorija umjetnosti</u>			
1. Prakse gledanja i vrijednosni sustavi			
- teorija kao povijest recepcije			
- teorija kao povijest stvaranja vrijednosnih sustava (institucionalizacija)			
- teleološki, osjetilni, emocionalni i kontekstualni aspekti recepcije			
2. Estetski (filozofski) pristup			
- predestetsko razdoblje: od magijske realije do mitskog realizma			
- estetski problemi: lijepog, ružnog i uzvišenog			
- estetski pristupi: fenomenološki, ontološki i hermeneutički			
- estetika i etika			
3. Teorija stila			
- atribuiranje stila			
- razina: forma-sadržaj			
- razina: prostor-vrijeme			
- stilske i nestilske vrste			
4. Teorijski koncept umjetničko djelo-umjetnik			
- tradicionalni okvir discipline			
- Bečka škola povijesti umjetnosti			
- modernistički okvir discipline			

- vizualni formalizam Clementa Greenberga
- 5. Teorijski koncept svijet umjetnosti
- kritički okvir discipline
- utjecaji frankfurtskog kruga i strukturalista
- psihologija percepcije i filozofija jezika
- feministička povijest umjetnosti
- kulturološki okvir discipline
- postmodernistički okvir discipline

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)

Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, kolokvij, pismeni i usmeni ispit.

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja (kolokvij) 0,5	Referat (ppt prezentacije radova) 0,5	Praktični rad
Terenska nastava			

***OCJENIVANJE**

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

1. Grlić, D. (1978). *Estetika* (Vol. I-IV). Zagreb: Naprijed. (odabrana poglavlja)
2. Miščević, N., & Zinaić, M. (Eds.). (1982). *Plastički znak*. Rijeka: ICR.
3. Knežević, S. (Ed.). (1999). *Bečka škola povijesti umjetnosti*. Zagreb: Barbat.
4. Pintarić, V. H. (2009). *Tadicija i moderna*. Zagreb: HAZU, Gliptoteka.
5. Kolešnik, L. (Ed.). (2005). *Umjetničko djelo kao društvena činjenica. Perspektive kritičke povijesti umjetnosti*. Zagreb: IPU.
6. Michaud, Y. (2004). *Umjetnost u plinovitom stanju. Esej o trijumfu estetike*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Dopunska literatura

1. Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
2. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Eds.). (2003). *Art in Theory 1900-2000*. Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja)
3. Struken, M., & Cartwright, L. (2001). *Practices of Locating*. New York: Oxford University Press
4. Kolešnik, L. (2004). Utjecaj kulturnih teorija na povijest umjetnosti kao znanstvenu disciplinu. In M. Pelc (Ed.), *1. Kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti* (pp. <http://hart.hr/uploads/documents/50.pdf>).

- Zagreb: IPU.
5. Kolešnik, L. (Ed.). (1999). *Feministička likovna kritika i teorija likovnih umjetnosti*. Zagreb: Centar za ženske studije.
  6. Danto, A. C. (1997.). *Preobražaj svakidašnjeg. Filozofija umjetnosti*. Zagreb: Kruzak.
  7. Carroll, N. (1995). Danto, Style, and Intention. *The Journal of Aesthetic and Art Criticism*, 53 (3).
  8. Baudrillard, J. (2001.). *Simulakrumi i simulacija*. Karlovac: Naklada DAGGK, Biblioteka Psefizma.
  9. Barasch, M. (1998). *Modern Theories of Art*. New York, London: New York U.P.
  10. Borjev, J. (2009). *Estetika*. Sarajevo: Bosanska riječ.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta				
Naziv predmeta	METODOLOGIJA ZNANSTVENOG ISTRAŽIVANJA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI STUDIJ OPĆI SMJER			Godina 5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta		4		
Broj sati po semestru		45		
Ciljevi predmeta				
Temeljne metode i načela znanstvenog rada i znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kao kolegij koji predstavlja konačnu sintezu svih studentskih npora ovaj kolegij sažima sva znanja usvojena na kolegijima povijesti umjetnosti na dodiplomskom i diplomskom studiju, a u interdisciplinarnoj je vezi s cijelokupnim područjem humanističkih i društvenih znanosti				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Steći znanja i vještine potrebne za izbor, obradu, i prikazivanje rezultata znanstvenog pothvata				
Sadržaj predmeta				
Što je znanost i znanstveni rad? Temeljni oblici znanstvenog istraživanja kroz povijest. Odabir predmeta istraživanja. Analiza. Prikupljanje podataka. Izvori. Izbor literature. Verifikacija. Prikaz dovršenog rada. Kritički osvrt. Znanstveno poštenje.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
Apsolutna redovitost u pohađanju nastave, aktivnost u nastavi, seminarски rad, pismeni ispit				
Praćenje i ocjenjivanje* studenata				
(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)				
Pohađanje nastave 1	Aktivnost u nastavi 0,25	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit 1.75	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje	

Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
*OCJENIVANJE			
<p><i>Varijanta 1. (završni ispit)</i> Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispit. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.</p> <p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>			
Obvezna literatura			
<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir P. Goss, <i>Četiri stoljeća europske umjetnosti</i> • Vladimir P. Goss, <i>Predromanička arhitektura u Hrvatskoj</i> • L. Venturi. <i>History of Art Criticism</i>, New York 1964. 			
Dopunska literatura			
<p>Određuje se prema izboru primjera nastavnikovog (i/ili drugog) znanstvenog istraživanja koje se razmatra u kolegiju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Blunt, <i>Picasso's Guernica</i>, New York, 1969. • M. Eliade, <i>Myths, Dreams, and Mysteries</i>, New York, 1975. • M. Eliade, <i>The Sacred and the Profane</i>, New York, 1959.. • V. Goss, «The Twelfth Century Architecture in Aquitaine and the Cosmopolitan Nature of the Occitan Culture», <i>Peristil</i> 22, 1979. • A. Katzenellenbogen, <i>Sculptural Programs of Chartres Cathedral</i>, New York, 1959. • E. Kitzinger, «The Gregorian Reform and the Visual Arts: A Problem of Method», <i>Transactions of the Royal Historical Society</i>, 5. serija, 1972, 57-102. • E. Panofsky, <i>Suger, Abbot of St. Denis</i>, Princeton 1979. 			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
<p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>			

Kod predmeta				
Naziv predmeta	IZRADA DIPLOMSKOG RADA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER			Godina 5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta			5	
Broj sati po semestru				
Ciljevi predmeta				
Ospozobiti studenta za uspješno prikazivanje rezultata znanstvenog istraživanja u obliku diplomskog rada. Intenzivan rad s mentorom na izradi diplomskog rada				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Zasniva se na svim kolegijima povijesti umjetnosti i srodnih disciplina koje je student upisao tijekom studija, posebice kolegija metodologije znanstvenog rada, kao i uže teme diplomskog rada.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Izrada diplomskog rada				
Sadržaj predmeta				
Razmatranje potrebnih vještina da se na temelju znanstvenog istraživanja napiše diplomski rad. Student izrađuje rad u intenzivnoj suradnji s mentorom.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad X	Terenska nastava
Komentari:				
Obveze studenata				
Izrada diplomskog rada				
Praćenje i ocjenjivanje* studenata				
(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)				
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje	

Projekt 6	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad

*OCJENIVANJE

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

Izabire se na temelju potreba i tema radova studenata u kolegiju

Dopunska literatura

Izabire se na temelju potreba i tema radova studenata u kolegiju

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

3.1.2 Programi izbornih kolegija:

Kod predmeta				
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI STAROG VIJEKA			
Opći podaci				
Studijski program	DIPLOMSKI PROGRAM POVIJESTI UMJETNOSTI		Godina	I
Status kolegija	Obvezatan	x	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar		Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4			
Broj sati po semestru	30			
Ciljevi predmeta				
Savladavanje relevantnih i novih činjenica iz starog vijeka kao i razvijanje istraživačkog rada i baratanja literaturom važnom za ovo područje te razvoj kritičkog mišljenja				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Program korespondira sa drugim predmetima na studiju povijesti umjetnosti, a posebno je korelativan sa predmetima vezanim uz zaštitu kulturnih dobara				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Kolegij "Teme iz umjetnosti staroga vijeka" koncipiran je na interdisciplinarnom i komparativnom praćenju razvoja čovjekova estetskog stvaralaštva u kulturnom ambijentu prostora jugoistočne Europe, tada pretpovjesnih razdoblja i vremena antičkoga doba. Kolegij će sukladno tome pregledno obuhvaćati i razmatrati razvoj najznamenitijih, najznačajnijih i najrespektabilnijih kulturnih manifestacija pretpovjesnih zajednica na prostoru današnje R. Hrvatske i susjednih joj zemalja, te njihov razvoj, utjecaj i postupni prijelaz u provincijalnu antičku umjetnost. Budući da je riječ o prostoru koji premošćuje gestrateške i geopolitičke odrednice toga doba, umjetnički će se, kao i kulturni te ikonografsko-simbolički, aspekti promatrati unutar šireg kulturnog kruga ondašnje europske umjetnosti, s naglaskom na prostor Sredozemlja, kojemu oduvijek gravitira i čiji je nedjeljivi dio, točnije unutar civilizacijskih tečevina grčke i rimske umjetnosti. Povjesno značajni momenti i promjene sagledavati će se i pratiti kroz najrazličitije umjetničke realizacije (arhitektura, protourbanizam-urbanizam, slikarstvo, skulptura, umjetnički obrt) kao odraz percipiranja i shvaćanja društvenih i socijalnih aspekata, religijskih idea i mitoloških ideja i trendova.				
Nadgrađujući već stečena znanja i poimanja iz preddiplomskog studija, kolegij će se temeljiti na arheološkim i povjesničarskoumjetničkim izvorima te na povjesnim podatcima i izvorima, predstavljajući time temeljni i opći metodološki princip praćenja i usvajanja povijesti umjetnosti europske te svjetske baštine staroga vijeka.				
Cilj predmeta unaprijediti je i usavršiti kod studenata podrobnije poznavanje pojedinih umjetničkih dostignuća navedenoga povijesnog i zemljopisnog okvira sukladno teorijskim i praktičnim odrednicama, posebno se to odnosi na realizaciju pri terenskom radu. Na taj je način omogućeno i specijalističko usavršavanje, kroz mentorski rad, svakog pojedinog studenta zasebno.				
Sadržaj predmeta				
Prepoznavanje i razvijanje usvojene metodologije rada, razmatranje pojedinih terminologija, definicija i analiza				
Helenizam-„svjetska umjetnost“ i njegovo značenje za jadranski kulturni bazen. Antička Rimska umjetnost; od etruščanske do carske umjetnosti. Utjecaj etruščanske i ranorimske umjetnosti na prostor istočnoga Jadrana. Sinkretizam autohtonog i novog; umjetničko-stilske i estetske promjene koje se događaju pri kulturološkim asimilacijama na prostoru jadranskog bazena i Sredozemlja, u kontekstu europskih civilizacija				

Rimska provincijalna umjetnost				
Naćini izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i Internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad X	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
Praćenje i ocjenjivanje* studenata (unijsiti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)				
Pohađanje nastave 2	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja 1	Referat	Praktični rad	
Terenska nastava				
*OCJENJIVANJE				
Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.				
Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).				
Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!				
Obvezna literatura				
1. C. Scarre (ed.), <i>The Human Past: World Prehistory and the Development of Human Societies</i> . Thames&Hudson, London 2005. 2. N. K. Sandars, <i>Prehistoric Art in Europe</i> . Yale/Pelican, London 1992. 3. J. Boardman, J. Griffin, O. Murray, <i>The Oxford History of Classical World</i> . Oxford University Press 1986. 4. S. Dimitrijević, T. Težak-Gregl, N. Majnarić-Pandžić, <i>Prapovijest. Povijest umjetnosti u Hrvatskoj</i> . Knjiga I, Zagreb 1998. 5. N. Cambi, <i>Antika. Povijest umjetnosti u Hrvatskoj</i> . Knjiga II, Zagreb 2002.				
Dopunska literatura				
1. B. Cunliffe (ed.), <i>Prehistoric Europe</i> . Oxford 1998.				

2. W. W. Hallo & W. K. Simpson, *The Ancient Near East*, A History, 1998.
3. B. J. Kemp, *Ancient Egypt – Anatomy of Civilization*. London/New York 1989.
4. W. S. Smith, *The Art and Architecture of Ancient Egypt*. Yale University Press 1999.
5. R. Higgins, *Minoan and Mycenaean Art*. Thames&Hudson, London 1967.
6. N. Spivey, *Greek Art*. Phaidon, London 1985.
7. T. H. Carpenter, *Art and Myth in Ancient Greece*. Thames&Hudson, London 1991.
8. K. Šefold, Klasična umetnost, Novi Sad 1973.
9. O. Brendel, *Etruscan Art*. Penguin, London 1978.
10. R. R. R. Smith, *Hellenistic Sculpture*. Thames&Hudson, London 1991.
11. D. Strong, *Roman Art*. Yale/Pelican, New Haven/London 1988.
12. M. Henig (ed.), *A Handbook of Roman Art*. Phaidon, London 1983.
13. J. Elsner, *Imperial Rome and Christian Triumph*. Oxford History of Art, Oxford 1998.
14. M. Beard, *Classical Art from Greece to Rome*. Oxford History of Art, Oxford 2001.
15. R. Bianchi Bandinelli, Roma. L' arte romana nel centro del potere, Milano 1976.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Uspješnost predmeta će se pratiti samostalnim pismenim zadacima studenata kao i rezultatima ispita i usmenom analizom svake terenske nastave.

Kod predmeta						
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI OD 1400. DO 1800./I					
Opći podaci						
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER		Godina	4.		
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni			
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave						
			Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4					
Broj sati po semestru	30					
Ciljevi predmeta						
Poznavanje i sposobnost interpretacije slikarstva nastalog u Veneciji i na području Serenissime u razdoblju od 1400. do 1800. godine. Upoznavanje s metodologijom istraživanja povijesti umjetnosti na primjeru navedene grupe spomenika.						
Korespondentnost i korelativnost programa						
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.						
Korelativnost: Preduvjet za ovaj kolegij je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 boda iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s kolegijima: Umjetnost rane renesanse, Umjetnost visoke renesanse i Umjetnost baroka.						
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul						
Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći razumijeti i interpretirati slikarstvo nastalo u Veneciji i na području Serenissime od 1400. do 1800. godine. Steći će dobru metodološku pripremu za kasniju specijalizaciju iz navedenog područja.						
Sadržaj predmeta						
Nasljeđe Paola Veneziana, utjecaj Gentile da Fabbriano, Michele Giambono, Jacopo Bellini, Antonio Vivarini, boravak Antonella da Messina u Veneciji, Gentile i Giovanni Bellini, Bartolomeo i Alvise Vivarini, Cima da Conegliano i bellinijanci, Vittore Carpaccio, Giorgione, Tizian, Tintoretto, Paolo Veronese, Jacopo Bassano, Palma Mlađi i „pittura delle sette maniere“, klasicisti 17. stoljeća i sljedbenici Pietra Liberija, „i tenebrosi“, utjecaj Antonia Zanchija, Sebastiano Ricci, Tiepolo i njegovo slikarsko nasljeđe, Piazzeta i piazzetizam, Nicola Grassi, klasicizirajuće struje u venecijanskom slikarstvu sredinom 18. stoljeća						
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)						
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X		
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava		
Komentari:						
Obveze studenata						
Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismani rad, pismani i usmeni ispit.						

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 2	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Terenska nastava			

***OCJENIVANJE**

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

Venice, Art and architecture, uredio G. Romanelli, s. l. 2005, poglavljia: S. Sponza, Painting in Fourteenth-Century Venice; A. Gentili, Painting in Venice: 1450-1515; D. Rosand, Venetian Painting of the Cinquecento; S. Mason, Venetian Painting in the Late Sixteenth and Early Seventeenth Centuries; A. Mariuz i G. Pavanello, The Interior Decoration of Palaces in Venice; W. Barcham, Tiepolo, Rococo, and the Eighteenth Century; W. Barcham, Landscape, Portraiture and Genre Painting

Dopunska literatura

Odabrani članci iz časopisa Arte Veneta, Arte Documento i sličnih koji se bave venecijanskim slikarstvom od 1400. do 1800.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenvivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU				
Naziv kolegija	Broj ECTS-a	Nastavno opterećenje	Vrijeme i mjesto održavanja nastave	
PROBLEMI STILA I ATRIBUCIJE: UMJETNOST OD 1400. DO 1800. U JUŽNOJ DALMACIJI		4	1+1 Kumulativna terenska nastava	
Nositelj kolegija	Vrijeme za konzultacije	Kabinet	Telefon	E-mail
dr.sc. Nina Kudiš Buric, red. prof.	Utvrdit će se po dobivanju rasporeda za iduću akademsku godinu	15b		nina.kudis-buric@ri.t-com.hr
Asistent	Vrijeme za konzultacije	Kabinet	Telefon	E-mail
Damir Tulić	Utvrdit će se po dobivanju rasporeda za iduću akademsku godinu	15b		teodorijana@yahoo.com
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA				
SADRŽAJ KOLEGIJA				
1. dan				
Polazak iz Rijeke u 5 sati ujutro. Vožnja do Dubrovnika uz usputna stajanja. Dolazak u Dubrovnik, smještaj u hotel i kratki predah. Odlazak do centra grada. Razgledavanje: gradske zidine - panoramski pogled na grad s tvrđave Lovrijenac, razgledavanje grada sa zidina)				
U večernim satima povratak u hotel na večeru i noćenje.				
2. dan				
Nakon doručka odlazak u grad. Posjetit će se: Sveta Marija na Dančama (Dobričević, Božidarević), Sveti Vlaho (Gropelli, Mattei, Lazanić); Katedrala (Buffalini, Tiziano Vecellio, Padovanino, Brocardo, Stay, Mattei, degli' Frangi, Litterini, Radica, Moćnik katedrale); Knežev Dvor (della Cava, Michelozzi, Martinov, Aleši, Dobričević, Hamzić, Bordon, Catena, Belucci, Lazzarini) i Palača Sponza (Miličević, Andrijić, Gallicus); Dominikanski samostan (klaustar, Dobričević, Božidarević, Hamzić, Tiziano, Lorenzo di Credi, Santi Di Tito, Franjo Matijin, Bizamano, De Bellis) i crkva (Paolo Veneziano, Di Maria); isusovačka crkva Sveti Ignacije (Pozzo, Garsia, Litterini, Gropelli, Morlaiter). Cjelodnevni ostanak u gradu do večernjih sati. Povratak u hotel, večera i noćenje.				
3. dan				
Nakon doručka: Franjevačka crkva (braća Petrovići, Sardi, Toschini), klaustar i samostan (Dobričević, Francia, Franjo Matijin, Hamzić, Aspetti) posjet ljetnikovcu Stay – predavanje u područnoj Resturatorskoj radionici Hrvatskog restauratorskog zavoda. U ranim poslijepodnevnim satima polazak autobusom prema Orebiću gdje se polazi trajektom za Korčulu. Smještaj u hotelu u centru grada, večera i noćenje. Na putu za Korčulu stajanje u Slanom – franjevačka crkva (glavni restaurirani oltar s kraja 16. stoljeća), Stonu - franjevačka crkva svetog Nikole (Blaž Jurjev) te najvjerojatnije samostan Gospe od Andela iznad Orebića (Nikola Firentinac, Juraj Petrović, Carneo).				
4. dan				
Nakon doručka cjlodnevni posjet Korčuli: razgled grada, Katedrala (Bonino iz Milana, Marko Andrijić, Tintoretto x 2, Leandro Bassano, Carlo Ridolfi, Giovanni Carboncino), Opatska Riznica (Blaž Jurjev, Antun Hamzić, Alessandro Longhi, Giuseppe Angeli), crkve sveti Petar (Francesco Terilli i radionica), Svi Sveti (kretske ikone, Blaž Jurjev, Baldassare d'Anna, Tripo Kokolja, Antonio Corradini, Ivan Progonović), Sveti Mihovil (Francesco Maggioto, Giovanni Carboncino, Antonio Marinetti detto il Chioggietto); dominikanska crkva svetog Nikole (Baldassare d'Anna, Matteo Ponzone, Tripo Kokolja),				
5. dan				
Nakon doručka odlazak na otočić Badiju (Andrea Tirali, Giuseppe Toretti, Francesco Cabianca, Giorgio Massari, Giuseppe Monteventi). Obilazak autobusom: župna crkva u Čari (Leandro Bassano), župna crkva u Blatu (Girolamo da Santacroce, Leandro Bassano, Pietro Vecchia, Pavao Brutapelle, Ambrogio Bon, zbirka liturgijskog zlata). Večera i noćenje na Korčuli.				

6. dan (mora biti nedjelja)

Nakon doručka brežuljak svetog Antuna; u 12:35 ukrcaj na trajekt i vožnja do Hvara. Posjet Starigradu: Župna crkva svetog Stjepana Pape (Tremignon, Santa Croce, Litterini) i Dominikanski samostan (Andrea Fosco, Andrea Vicentino, Palma il Giovane, Tintoretto, Giacomo Piazetta)

Večera i noćenje na Hvaru.

7. dan

Nakon doručka cijelodnevni razgled Hvara: Grad, Katedrala (Baldassare Longhena, Leonardo Negri, Alessandro i Paolo Tremignon, Jacopo Contiero, Pietro Coste, Huan Boschetus, Palma il Giovane/Nicolo' Regnieri, Andrea Celesti, Domenico Uberti, Antonio Grapinelli); Franjevačka crkva i Samostan (Nikola Firentinac, Francesco Santacroce, Leandro Bassano, Martin Benetović, Franjo Čučić, Marco Liberi, Matteo Ponzone, Nicola Grassi); crkva Svetog Duha (Alessandro Varotari detto il Padovanino, GB Augusti Pitteri); odlazak u Vrbosku, župna crkva svetog Lovre (Paolo Veronese, Alessandro Alabardi, Leandro Bassano, Dario Varotari, Tiziano Aspetti) crkva Tvrdava (Antonio Pori) povratak na večeru i noćenje u Hvaru.

8. dan

Nakon doručka napuštanje Hvara i vožnja trajektom do Splita. Nakon dolaska u Split: kraće zadržavanje u gradu – Katedrala (Juraj Dalmatinac, Bonino iz Milana, Dujam Vučković, Ivan Petrov iz Milana, Gian Maria Morlaiter, Matteo Ponzone, Juraj Petrović, Luca Ferrari) Dominikanska crkva (Pietro Mera, Matteo Ponzone, Francesco Pittoni, Sebastiano Devita, Enrico Merengo) slijedi vožnja do Rijeke u koju stižemo u kasnim večernjim satima.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Poznavanje umjetničke baštine južne Dalmacije nastale u razdoblju od 1400. do 1800. godine s naglaskom na povijest istraživanja pojedinih spomenika, pitanje njihove atribucije i stilskog određenja. Savladavanje vještine stručnog izlaganja i argumentiranog usmenog i pisanog prikaza istraživanja neke umjetnine, pregleda relevantnih činjenica i zauzimanje stručno utemeljenog stava o problemu.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s "x")

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	X	x	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO AKTIVNOSTI U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost u nastavi	1	25
Seminarski rad	1	25
ZAVRŠNI ISPIT (pismeni i usmeni)	2	50
UKUPNO	4	100

* Izvedbenom programu valja priložiti način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje

IV. LITERATURA

Obvezna literatura:

- M. Pelc, Milan, *Povijest umjetnosti u Hrvatskoj*. Renesansa, Zagreb 2007.;
- grupa autora, *Hrvatska renesansa*. Katalog izložbe, Zagreb 2004., odabrana poglavlja;
- R. Tomić, *Barokni oltari i skulptura u Dalmaciji*, Zagreb 1995.;
- grupa autora, *Hrvatska i Europa – kultura znanost umjetnost*, svezak III: *Barok i Prosvjetiteljstvo*, Zagreb 2005, poglavlja «Urbanizam i arhitektura» i «Likovne umjetnosti» (str. 577- 702);
- reader s izabranim člancima o umjetninama iz 15., 16., 17. i 18. stoljeća u Hrvatskoj.

Izborna literatura:

- grupa autora, *Tisuću godina hrvatska skulpture*, Zagreb, 1997. (poglavlja autora R. Tomić)
- K.Prijatelj, *Dalmatinsko slikarstvo XV. i XVI. stoljeća*, Zagreb, 1983;
- časopisi: Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji; Radovi Instituta za povijest umjetnosti; Peristil.

V. DODATNE INFORMACIJE O PREDMETU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni sudjelovati u terenskoj nastavi.

PRIDRŽAVANJE DOGOVORENIH ROKOVA

Uvjeti za potpis:

- sudjelovanje u terenskoj nastavi
- izrada I prezentacija seminarског rada (izlaganje I pisani rad)

Studenti su dužni položiti pismeni i usmeni ispit.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- osobno na nastavi i seminarima
- preko maila (zajednička mail adresa ili pojedinačno)

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- za dogovore i konzultacije - u vrijeme konzultacija, kabinet 15B ili preko maila

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Kod predmeta				
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI RANOG SREDNJEG VIJEKA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	4.	
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta			4	
Broj sati po semestru			45	
Ciljevi predmeta				
1. problematiziranje tema iz umjetnosti Europe od kasne antike do predromanike				
2. istraživanje povijesnih promjena i njihovih utjecaja na formiranje pojedinih stilskih ili regionalnih obilježja				
3. izbor pojedinih spomenika i spomeničkih cjelina u obradi – case study				
4. poseban rad na problemima nacionalne umjetnosti i njezine uklopljenosti u širi europski kontekst.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Sadržaj kolegija korespondentan je sa sadržajem sličnih kolegija na drugim studijima kao i ostalih kolegija u programu studija povijesti umjetnosti.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
- prepoznavanje i mogućnost formalno-ikonografske analize određenog djela, te njegovo smještanje u povijesni kontekst				
- uočavanje osnovnih značajki i stilskih obilježja				
- mogućnost povezivanja centara i prepoznavanja odnosa centar-perfierija-provincija				
Sadržaj predmeta				
- umjetnost Rima od 300 do 1000.				
- umjetnost istočnog Jadrana od 3. do 8. stoljeća				
- umjetnost gornjeg Jadrana u ranom srednjem vijeku u kontekstu europske umjetnosti				
- Bizant i provincije u ranom srednjem vijeku				
Sadržaj će se kolegija određivati u dogовору с предметним nastавником и studentima.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, prisustvovanje seminarima, izrada seminara na zadatu temu, prisustvovanje terenskoj nastavi, pismeni i usmeni ispit.				

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje 2
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad

*OCJENIVANJE

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

Elsner, J. *Imperial Rome and Christian Triumph: The Art of the Roman Empire AD 100 – 450.*

Krautheimer R. *Rome. Profile of a City: 312 – 1308.* Washington, 2000.

Brandenburg, H, *Le prime chiese di Roma.* Milano 2004.

Vicelja, M. *Istra i Bizant,* Rijeka, 2007.

Hrvati i Karolinzi. Split, 2000.

Dopunska literatura

Krautheimer, R. *Three Christian Capitals.* London, 1983.

Lowden, J. *Early Christian and Byzantine Art*

Jensen R.M. *Understanding Early Christian Art.* Routledge 2000.

L'orizzonte tardoantico e le nuove immagini. Milano, 2007.

Henderson G, *Early Medieval.* University of Toronto Press, 1993.

Nees, L. *Early Medieval Art.* Oxford, 2002.

Riforma religiosa ed arte nell' epoca carolingia. Uredio A. Schmidt. Bologna, 1983.

Brozzi, M. *L'Italia dei Longobardi.* Milano, 1987.

Del Palol, P, *I Goti.* Milano, 1989.

Garton, T. *Early Romanesque Sculpture in Apulia.* New York, 1984.

Schutz, B. *L'Europa dei monasteri.* Milano, 2004.

Rice, D.T. *Rani srednji vek.* Beograd 1983.

L'arte medievale nel contesto (300-1300). Milano, 2006.

Byzantine Christianity. Minneapolis, 2006.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Kod predmeta					
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI OD 1400. DO 1800./II				
Opći podaci					
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	4.		
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave					
	Zimski semestar	Ljetni semestar			
ECTS koeficijent opterećenja studenta		4			
Broj sati po semestru		30			
Ciljevi predmeta					
Upoznavanje s urbanističkim razvitkom i arhitekturom naselja na području sjevernoga Jadrana i gravitirajućih kontinentalnih područja u razdoblju od 15. do 18. stoljeća. Definiranje tipologije povijesnih naselja i građevina. Uočavanje općih mesta zajedničkoga razvoja ali i specifičnosti prisutnih unutar pojedinih povijesnih pokrajina, uvjetovanih posebnim povijesnim prilikama, kulturnim utjecajima, razlikama društvenoga uređenja, zemljopisnim i klimatskim karakteristikama.					
Korespondentnost i korelativnost programa					
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu. Sadržaj kolegija u interdisciplinarnoj je vezi s poviješću, poviješću urbanizma i arhitekture.					
Korelativnost: Preduvjet za ovaj kolegij je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 boda iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Program kolegija nadopunjuje se i vezuje uz ostale kolegije teorijsko istraživačkog i konzervatorskog modula te uz sve kolegije preddiplomskog studija povijesti umjetnosti.					
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul					
Poznavanje urbanističkih prilika u regiji u specifičnom razdoblju zamiranja brojnih ranijih i postanka novih naselja. Svladava se vještina urbanističke analize naselja, komparativnom analizom pisanih i grafičkih vrela s dokumentacijom nastalom korištenjem suvremene tehnologije. Usvaja se uporaba specifičnoga stručnoga rječnika i znanje o inačicama povijesnoga nazivlja koje se koristilo za određeni dio naselja, fortifikacije ili tip građevine.					
Sadržaj predmeta					
Izlaže se pregled urbanističkoga i arhitektonskoga razvjeta naselja na području sjevernoga Jadrana i bližega kontinentalnoga zaleđa od početka 15. do kraja 18. stoljeća, razdoblju dinamičnih urbanističkih procesa, potaknutih ratnim sukobima i s njima povezanim migracijama, ekspanzijom i postupnim sutonom mletačkoga i usponom habsburškoga imperija. Uz analizu elemenata srednjovjekovne te ponegdje prisutne antičke i kasnoantičke osnove u urbanističkim okolnostima razvoja naselja, tumači se rast mletačkih i kontinentalnih utjecaja, kao i mjesne, ne samo povijesne, prilike koje su diktirale posebnosti urbanističkog i arhitektonskog razvoja. Donosi se unutarnja toponomija naselja, ustrojstvo, hijerarhija, kronologija postanka i mijena pojedinih gradskih četvrti, trgova i ulica. Teme se razvijaju prema kronologiji i stilskim mijenama te političkim, kulturnim, gospodarskim, prometnim i geografskim cjelinama.					
Teme: Od Milja do Pule, obalni gradovi zapadne i južne Istre, središta širenja mletačkih graditeljskih modela					

Kašteli u unutarnjoj Istri, kontrola komunikacija i proces urbanizacije, kašteli nad Mirnom, kašteli raškoga sliva
Međuodnos pograničnih kaštela mletačke Istre i Pazinske grofovije, kontinentalni i mletački način, razlike modela urbanizacije, Svetvinčenat i Pazin, Žminj i Tinjan, Kršan i Plomin
Kvarnerski lučki gradovi Rab, Senj, Osor i Krk. Paški primjeri - Stari i Novi Pag, Novalja u sjeni Raba.
Razvoj sela na kvarnerskim otocima, primjeri Lošinja, Suska, Dragozetića, Jurandvora, Ilovika
Krčki kašteli, Vinodolske luke i njihovi kašteli, poveznice s otokom Krkom i Modrušem, počeci razvoja naselja u Gorskem kotaru.
Naselja liburnijskoga dijela Istre, stradanja i oporavak nakon Uskočkih ratova
Odnos Trsta i Rijeke, razvoj Austrijskoga primorja u 18. st, oporavak Senja i Karlobaga
Povezanost uspona i padova, primjeri Novigrada i Buja, Pule i Vodnjana, Osora i Cresa
Odnosi utvrđenih plemičkih rezidencija i podgrađa, crkvenih i svjetovnih središta gradova, luke i lučkih instalacija prema gradskim središtima, trgovackih i stambenih podgrađa, suburbana područja unutar i izvan gradskih zidina, razvoj novih urbanističkih težišta, procesi okrugnjavanja unutar gradskoga tkiva, urbane, suburbane i ladanske barokne palače te napoličarske nastambe na veleposjedima.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)

Predavanja X	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i Internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X

Komentari:

Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja i prisustvovati terenskoj nastavi. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadatu temu) ukoliko je to predviđeno.

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 2	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30

bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

1. Čoralić, L., Venecija, kraljica mora s lagunarnih sprudova, Povijest Mletačke Republike, Samobor, 2004.
2. Hilje, E., Spomenici srednjovjekovnoga graditeljstva na Pagu, Zadar, 1999. (str. 129-138).
3. Horvat, A., Matejčić, R., Prijatelj, K., Barok u Hrvatskoj, Zagreb, 1982. (str. 385-484).
4. Prelog, M., Poreč, Grad i spomenici, Beograd, 1957.
5. Prelog, M., Cres, građevni razvoj jednog malog starog grada, Radovi Odsjeka za povijest umj. Filozofskog Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 4, Zagreb, 1963., 5-18.

Dopunska literatura

1. A. Alisi, Istria, Città minori, Trieste, 1997.
2. Bernik, S., Organizem slovenskih obmorskih mest, Koper, Izola, Piran, Ljubljana-Piran, 1968.
3. Goy, R., Venice, The City and Its Architecture, Venice, 1997.
4. A. Krizmanić, Komunalna palača Pula, Razvitak gradskog središta kroz dvadeset jedno stoljeće, Pula, 1998., (127-155).
5. Milić, B., Razvoj grada kroz stoljeća, knjige II. i III, Zagreb, 1995, 2002.
6. Štefanac S. (et al.), Dioecesis Justinopolitana, l'arte gotica nel territorio della Diocesi di Capodistria, Capodistria, 2000. (poglavlje Architettura ed Urbanesimo, 36-137)

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenvivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta				
Naziv predmeta	ARHITEKTURA RIJEČKE REGIJE 19. I 20. STOLJEĆA U EUROPSKOM KONTEKSTU			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI/DIPLOMSKI STUDIJ	Godina	4.	
Status kolegija	Obvezatan	Izborni	X	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta			4	
Broj sati po semestru			45	
Ciljevi predmeta				
Upoznavanje studenata s arhitekturom 19. i 20. stoljeća u riječkoj regiji u nacionalnom i međunarodnom kontekstu.				
Usvajanje stručne terminologije vezane uz sadržaj kolegija.				
Osnovljavanje studenata za mjerodavno kretanje kroz pluralizam arhitektonskog izraza 19. i 20. stoljeća.				
Razvijanje sposobnosti argumentiranog pismenog i usmenog izlaganja kroz izradu seminarских radova				
Usvajanje znanja iz područja metodologije znanstveno-istraživačkog rada na temelju obavljenih znanstvenih istraživanja vezanih uz sadržaj kolegija.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Program je korespondentan i korelativan s programima svih povjesno-umjetničkih kolegija.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
<ul style="list-style-type: none"> - koristiti se i primijeniti sveobuhvatno znanje o arhitekturi 19. i 20. stoljeća u riječkoj regiji u nacionalnom i europskom kontekstu. - analizirati i interpretirati te vrednovati najznačajnija arhitektonska i urbanistička ostvarenja 19. i 20. stoljeća u lokalnim i širim razmjerima. - kritički se osvrnuti na stručnu literaturu te samostalno obraditi gradivo vezano uz graditeljsku i urbanističku baštinu modernog doba. - koristiti se znanstvenom aparatuom kao formalnim uvodom u znanstveno-istraživački rad vezan uz sadržaj kolegija. 				
Sadržaj predmeta				
Arhitektura i urbanizam Rijeke i regije 19. i 20. stoljeća važan su dio nacionalne i europske graditeljske baštine, te im zbog kontinuiranih dodira srdnjoeuropske i mediteranske tradicije pripada specifično mjesto unutar korpusa hrvatske i europske umjetnosti toga razdoblja. Stoga će se sadržaj kolegija temeljiti na sveobuhvatnoj obradi bogatog graditeljskog fonda koji bilježi povijest gradogradnje na prostoru Rijeke i regije, kao i na interdisciplinarnoj analizi povijesnih, društveno-političkih i socijalnih prilika koje su uvjetovale njezin nastanak. Kreativna recepcija utjecaja koji su dolazili iz umjetničkih središta srednje Europe (Beča, Budimpešte), odnosno zapadne Europe (Italije), te njihovo miješanje s loklanim iskustvima arhitektonskog i prostornog oblikovanja rezultirala je posve osobitim vrijednostima koje podjednako pripadaju hrvatskom i europskom umjetničkom nasljeđu. Stoga će se graditeljska baština Rijeke i regije u povjesno i teorijsko-arhitektonskom smislu postaviti u širi kontekst, a njezinom interpretacijom i prezentacijom valorizirat će se i afirmirati njezini različiti aspekti, posebno njezine lokalne specifičnosti.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad X	Terenska nastava X

Komentari:																
Obveze studenata																
<p>-redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno terenskoj</p> <p>- pisanje seminarskog rada/samostalni zadaci na zadane teme</p> <p>-znanstvena istraživanja na zadatu temu iz sadržaja kolegija</p> <p>-pismeni i usmeni ispit</p>																
Praćenje i ocjenjivanje* studenata																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pohađanje nastave 0,5</th><th>Aktivnost u nastavi 0,5</th><th>Seminarski rad 1</th><th>Eksperimentalni rad</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pismeni ispit 1</td><td>Usmeni ispit 1</td><td>Esej</td><td>Istraživanje 1</td></tr> <tr> <td>Projekt</td><td>Kontinuirana provjera znanja</td><td>Referat</td><td>Praktični rad</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad	Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje 1	Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad				
Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad													
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje 1													
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad													
*OCJENIVANJE Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispu može ostvariti 30 bodova.																
Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!																
Obvezna literatura																
S. F. Eisenman, T. Croe: <i>Nineteenth Century Art, A Critical History</i> , London 2002. H. Russell Hitchcock: <i>Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries</i> , London 1990. K. Frampton, <i>Kritička povijest</i> (moderna arhitektura), Zagreb, 1992. <i>Bidermajer u Hrvatskoj</i> , MUO, Zagreb, 1997. (poglavlja koja se odnose na arhitekturu) <i>Historicism u Hrvatskoj 1 i 2</i> , MUO, Zagreb 2000., (poglavlja koja se odnose na arhitekturu) <i>Secesija u Hrvatskoj</i> , MUO, Zagreb, 2003., (poglavlja koja se odnose na arhitekturu) T. Premerl, <i>Hrvatska moderna arhitektura između dva rata</i> , Zagreb, 1987. D. Radović-Mahećić, <i>Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina</i> , Zagreb, 2007. R. Matejčić: <i>Kako čitati grad</i> , ICR, Rijeka 1993. <i>Arhitektura historicizma u Rijeci</i> , MMSU, Rijeka, 2001. <i>Arhitektura secesije u Rijeci</i> , Rijeka, MMSU, 1997. <i>Moderna arhitektura Rijeke</i> , Rijeka, MMSU, 1996.																
Dopunska literatura																
W. J. R. Curtis, <i>Modern Architecture since 1900</i> , Oxford, UK, 1982. P. Gossel i G. Lenthauser, <i>Architecture in the Twentieth Century</i> , Köln, 1991. W. Muller, G. Vogel: <i>Atlas arhitekture 1 i 2</i> , Zagreb 1999. J. Summerson: <i>Klasični jezik arhitekture</i> , Zagreb 1998. C. Jenks, <i>Moderni pokreti u arhitekturi</i> , Beograd, 1988.																

- E. Bairati i D. Riva, *Il liberty in Italia*, Laterza e Figli, Bari, 1985.
- V. Fontana, *Profilo di architettura italiana del Novecento*, Marsilio Editori, Venezia, 1999.
- I. Maroević: *O historicizmu u Zagrebu*, Peristil, 1977., 20.
- I. Maroević: *Tragom secesije*, 15 dana, 1974., 4-5.
- M. Kezić, *Arhitektura secesije u Splitu*, Split, 1991.
- D. Tušek, *Arhitektonski natječaji u Splitu 1918-1941.*, Društvo arhitekata Splita, Split 1994.
- M. Pavlinić, *Osječka moderna arhitektura*, Analji Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Sv. 15 (1999).
- A. Rubbi, *Moderna arhitektura u Istri*, Društvo arhitekata Istre, knjiga 1., Pula, 1995.
- J. Lozzi-Barković, *Stambeno-najamno graditeljstvo Rijeke između dva svjetska rata*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 26 (2002), str.171-191.
- J. Lozzi-Barković, *Javno graditeljstvo Sušaka između dva rata s osvrtom na dosadašnja istraživanja*, Zbornik I. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti, IPU, Zagreb, 2004. str. 167-174.
- Lozzi-Barković, J. *Hrvatski kulturni dom u Sušaku – prilog istraživanju i valorizaciji*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 29 (2005).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Način praćenja kvalitete i uspješnosti provoditi će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

Kod predmeta				
Naziv predmeta	INDUSTRIJSKA GRADITELJSKA BAŠTINA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI/DIPLOMSKI STUDIJ	Godina	5.	
Status kolegija	Obvezatan	Izborni X		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4			
Broj sati po semestru	45			
Ciljevi predmeta				
Upoznavanje studenata s industrijskom baštinom 19. i 20. stoljeća kao sastavnim dijelom kulturne baštine u cjelini.				
Educirati studente da prepoznaju i vrednuju značaj industrijske baštine kao dijela materijalne kulture u nacionalnom i međunarodnom kontekstu.				
Kroz seminarske i ostale pismene radove te kroz diskusiju (razgovor) steći sposobnosti argumentiranog izlaganja sadržaja vezanih uz kolegij.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Program je korespondentan s programima svih povijesno-umjetničkih kolegija. Nastavlja se na kolegij Umjetnost baroka, dok je korelativan s kolegijem Umjetnost 20. stoljeća, te je ujedno i preduvjet za njegovo praćenje i bolje razumijevanje.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
<ul style="list-style-type: none"> - analizirati i sintetizirati, interpretirati i vrednovati sve sastavnice industrijske baštine i to na svim nivoima (lokalnim, nacionalnim i međunarodnim) - samostalno obraditi i interpretirati teme vezane uz industrijsku baštinu. - primijeniti znanstvenu aparaturu u svrhu izrade znanstveno-istraživačkih radova na temu industrijske baštine (izrada inventara industrijske baštine riječke regije) - upućenost u korištenje znanstvene i stručne literature - upućenost u znanstveni pristup istraživanju, interpretaciju i valorizaciju likovnih umjetnosti XIX. stoljeća, s posebnim naglaskom na nacionalnim likovno-umjetničkim dosezima 				
Sadržaj predmeta				
Industrijska je baština dio materijalne kulture čiji je fokus industrija i to je vrijeme njenih početaka tj. 18. zatim 19. i 20. stoljeće. Industrijska baština je danas u postindustrijskom vremenu postala sve zanimljivija tema istraživanja za vrlo različite discipline. U okviru povijesti umjetnosti fokus istraživanja industrijske baštine usmjeren je u prvom redu na industrijsku arhitekturu i to kao sastavnog dijela arhitekture tog razdoblja (19. i 20. stoljeća). Industrijska arhitektura u potpunosti je proizvod određenog vremena kojemu pripada po svojim stilskim karakteristikama, bilo da je to kasni barok, klasicizam, historicizam, secesija ili moderna. Sadržaj će predmeta obuhvatiti kompletnu industrijsku arhitekturu ali i ostale artefakte koji čine industrijsku baštinu. Usporedba s industrijskom baštinom u nacionalnim ali i međunarodnim okvirima pokazuje da je ovom izuzetno značajnom segmentu materijalne kulture potreban jedan pažljiv pristup u sistematizaciji građe, što podrazumijeva njezinu dosljednu registraciju i valorizaciju.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i Internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
-redovito prisustovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi				

-pisanje seminarskog rada na zadane teme, samostalni zadaci/istraživanja vezani uz obradu pojedinih tema iz sadržaja kolegija

-pismeni i usmeni ispit

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje 1
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispit. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

- K. Hudson, Industrial Archaeology: an Introduction, 2nd rev. ed. London: John Baker, 1966
K. Hudson, World Industrial Archaeology, Cambridge University Press, 1969.
I. Međunarodna konferencija u povodu 150. obljetnice tvornice Torpeda u Rijeci i očuvanja riječke industrijske baštine, zbornik, Rijeka, Pro torpedo, 2005.
II. Međunarodna konferencija o industrijskoj baštini pod motom: Rijeka-grad na vodi imoru, Rijeka, Pro torpedo, 2010.
III. Međunarodna konferencija o industrijskoj baštini pod motom: Rijeka, povjesno prometno raskršće Mediterana i Europe, Rijeka, Pro torpedo, 2010.

Dopunska literatura

- R. Moore and R. Ryan, Building Tate Modern, Tate Gallery Publishing, London, 2000
F. Borsi, Introduzione all' archeologia industriale, Officina, Roma, 1978.
R. Raja, Architettura industriale, storia, significato e progetto, Edizine Dedalo, Bari, 1983.
C. Cavallotti, Architettura industriale, Gorlich, Milano, 1969
S. Ifko, Arhitekturna baština industrijalizacije, mogućnosti ponovne uporabe, Informatica museologica, MDC, Zagreb, 1998..
LJ. Šepić, Industrijska arhitektura nagodbenog razdoblja u Zagrebu, Kaj, Zagreb, 2001.
K. Galović, Industrijska arhitektura za postindustrijsko doba, Vrijenac, Zagreb, 2001.
O. Magaš, Industrijska arhitektura, Arhitektura historicizma u Rijeci, MMSU, 2001
J. Rotim Malvić, Industrijska arhitektura, Arhitektura secesije u Rijeci, MMSU, 1997.
J. Rotim Malvić, Lučka skladišta, Riječka luka, Muzej grada Rijeke, 2001.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Način praćenja kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

Kod predmeta				
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI SREDNJEG VIJEKA I.			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	5.	
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4			
Broj sati po semestru	30			
Ciljevi predmeta				
Upoznati studente posebnim problemima i značajkama umjetnosti Europskog Zapada u razdoblju između 800. i 1250. Sadržaj kolegija varira od semestra do semestra i biti će precizno određen u izvedbenom planu.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij produbljuje znanja stečena u ranijim kolegijima srednjeg vijeka na dodiplomskom i diplomskom studiju, nadovezuje se na kolegij <i>Teme iz umjetnosti ranog srednjeg vijeka te Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka</i> . Ojačava znanja stečena u kolegiju metodologija znanstvenog istraživanja. Također se veže na kolegije srednjeg vijeka u srodnim disciplinama humanističkih i društvenih znanosti.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Student će steći dubinsko poznavanje nekih važnih razdoblja i stilova unutar zrelog srednjeg vijeka ali i dobiti uvid u ozbiljno znanstveno obradivanje pojedinih problema.				
Sadržaj predmeta				
Sadržaj se mijenja od semestra do semestra kako bi se studenti upoznali s materijalom koji u tom času proučava predmetni nastavnik. Vremenski okvir čine razdoblja Karolinške, Ranoromaničke/Otonske umjetnosti, zrele Romanike i najranijih pojava Gotike. Teritorijalno, naglasak je na području naše zemlje, odnosno regije (Karpatski bazen, srednja Europa). Pristup je problemski, dakle osvjetljava se specifična problematika (npr., Pojava romaničke skulpture, Praslavenski izvori umjetnosti srednjeg vijeka u Sr. Europi i sl.)				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja ☒	Seminari i radionice ☒	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije ☒	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				
Obveze studenata				
Redovito prisustovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada seminarског rada, pismeni ispit.				

Praćenje i ocjenjivanje* studenata (unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)			
Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 1	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 2	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
*OCJENIVANJE			
<p><i>Varijanta 1. (završni ispit)</i> Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.</p> <p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>			
Obvezna literatura			
<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir P. Goss, <i>Predromanička arhitektura u Hrvatskoj</i> • Vladimir P. Goss, <i>Četiri stoljeća europske umjetnosti</i> • Xavier Barral i Altet, <i>Contre l'art roman?</i> 			
Dopunska literatura			
Određuje se prema sadržaju kolegija i potrebama pojedinog studenta.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
<p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>			

Kod predmeta				
Naziv predmeta	METODIKA NASTAVE POVIJESTI UMJETNOSTI I LIKOVNIH UMJETNOSTI - teorija			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI, DIPLOMSKI, NASTAVNI MODUL		Godina	5
Status kolegija	Obvezatan	Izborni		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	-		
Broj sati po semestru	30+0+15	-		
Ciljevi predmeta				
Ospozobljavanje studenata za razumijevanje i vrednovanje interpretacije. Ospozobljavanje studenata za buduću visoko profesionalnu, stvaralačku, moralnu i estetsku dimenziju nastave povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij pripada humanističkom segmentu studentove naobrazbe i izrazito je interdisciplinarno obilježen				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Nakon odslušanog kolegija Metodika nastave povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti , očekuje se da će studenti:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. poznavati složenost interpretacije likovnog djela 2. poznavati i razumjeti osnovne sastavnice iste 3. razumjeti specifičnost usvajanja i učenja osnova nastave povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti 4. poznavati tipove nastavnih sati i specifične strukture nastavnih sati povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti 				
Sadržaj predmeta				
Znanstveno utemeljenje viđenja, gledanja. Što vidimo, kako gledamo i kako sagledavamo. Linija, ploha, boja. Simetrija, omjeri, razmjeri. Analiza umjetničkog djela. Metode istraživanja crteža, analiza-komparacija, idealna rekonstrukcija. Metode istraživanja slikarskog djela, analiza-komparacija, idealna rekonstrukcija. Metode istraživanja kiparskog djela, analiza-komparacija, idealna rekonstrukcija. Grad i graditeljstvo, oblici prostora. Ponašanje i usmjerenje prostora, ritam i mjera prostora. Umjetnost i povijest- razvoj moderne osjetljivosti.				
Umjetnost i duhovnost. Način praćenja i vrednovanja napredovanja učenika.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				
Obveze studenata				

Od studenata se očekuje aktivan odnos u nastavi. Tijekom semestra student ostvaruje niz metodičkih vježbi vezanih uz interpretaciju likovnog djela. priprema predložak za obradu novoga, priprema vježbe s pitanjima i zadacima na računalu. Radi pripremu za nastavni sat.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

(označiti **masnim tiskom / boldom** samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)

Pohađanje nastave 1	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Metodičke vježbe 0,5			

Komentari:

Konačna se ocjena izvodi iz slijedećih elemenata: pohađanje nastave, aktivnost u nastavi, te pismeni i usmeni ispit. Metodičkim se vježbama provjerava sposobljenost za interpretaciju likovnih djela.

Obvezna literatura

1. Damjanov Jadranka, *Umjetnost avantura*, Zagreb, 1998.
2. Damjanov Jadranka, *Pogled i slika*, Zagreb, 1996.
3. Damjanov Jadranka, *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb, 1991.
4. Pejaković Mladen, *Zlatni rez*, Zagreb, 2001.
5. Panofsky Edward, *Meaning in the Visual arts*, Penguin Books, London, 1995.
6. Obavezna literatura su i udžbenici za gimnaziju Damjanov Jadranske i Ivančević Radovana.

Dopunska literatura

1. Gombrich, E.H., *The Sense of Order*, Phaidon, Oxford, 1979.
2. Gombrich, E.H, *The Image and the Eye*, Phaidon, London, 1982.
3. Damjanov Jadranka, *Jezik i umjetnost*, Pitanja ½, Zagreb, 1980.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta			
Naziv predmeta	METODIKA NASTAVE POVIJESTI UMJETNOSTI I LIKOVNIH UMJETNOSTI - praksa		
Opći podaci			
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI, DIPLOMSKI, NASTAVNI MODUL	Godina	5
Status kolegija	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave			
	Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	-	
Broj sati po semestru	0+0+30	-	
Ciljevi predmeta			
<ul style="list-style-type: none"> - kolegij se bavi sadržajima teorije i prakse naobrazbe povijesti umjetnosti u hrvatskoj srednjoj školi (osobito gimnaziji). Ista se naobrazba promatra sa umjetničkog, povjesnog, sociokulturološkog i psihološkog gledišta - osposobljavanje studenata za razumijevanje, praćenje i vrednovanje metodičke teorije u kontekstu srodnih znanosti - razvijanje spoznaje o vrijednosti sveze metodičke teorije i metodičke djelatnosti u nastavi povijesti umjetnosti (likovnih umjetnosti) - osposobljavanje studenata za buduću visoko profesionalnu, stvaralačku, moralnu i estetsku djelatnost profesora povijesti umjetnosti/likovnih umjetnosti u srednjim školama - razvijati likovnu osjetljivost, razvijati sposobnost vizualnog mišljenja, osposobljavati za istraživački odnos prema likovno-umjetničkim djelima i cijelokupnoj vizualnoj okolini, osposobljavati za istraživački odnos prema metodama razvijanja diskriminativnosti percepcije, likovne osjetljivosti, vizualnog mišljenja i odgajanja pažnje, osposobljavati za istraživački odnos prema metodama komuniciranja. 			
Korespondentnost i korelativnost programa			
Sadržaj programa korespondira sa sadržajima kolegija povijesti umjetnosti (od Umjetnosti starog vijeka do Umjetnosti 20. stoljeća) te sa pedagoškom grupom predmeta (pedagogija, didaktika, metodika), a u interdisciplinarnoj je vezi s psihologijom, sociologijom i filozofijom.			
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul			
Nakon odslušanog kolegija Metodika nastave povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti , očekuje se da će studenti:			
<ol style="list-style-type: none"> 5. poznavati složenost interpretacije likovnog djela 6. poznavati i razumjeti osnovne sastavnice iste 7. razumjeti specifičnost usvajanja i učenja osnova nastave povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti 8. poznavati tipove nastavnih sati i specifične strukture nastavnih sati povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti 			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciljevi i zadaci te načela, metode, metodički postupci, izvori spoznaje u naobrazbi povijesti umjetnosti 2. Programiranje i planiranje nastave povijesti umjetnosti/likovnih umjetnosti. Suvremeni metodički sustavi (analitičko-eksplikativni, problemsko-stvaralački i integracijsko-korelacijski). 3. osnovni pojmovi vizualnog mišljenja: kako gledamo, vidno polje, čitanje znakova, 			

- jednoznačnost/mnogožnačnost slike,
4. promatranje likovnog djela - formalne karakteristike djela likovnih umjetnosti: linija, oblik, boja, perspektiva, kompozicija; prepoznavanje, analiza i primjena kroz povijesna razdoblja
  5. svijet znakova: definicije, odnos znak-simbol, odnos slike-prostor, značenje ikonografske interpretacije za razumijevanje umjetničkog djela
  6. mediji i tehnike likovnih umjetnosti
  7. stilski razdoblja: definiranje glavnih pojmoveva, osnovna razdoblja, vremenski i prostorni kontekst, pitanje kontinuiteta u povijesti umjetnosti, ishodišta i utjecaji, pitanje odnosa umjetnosti centara i provincije (problem vrednovanja), regionalne značajke, europsko jedinstvo i raznolikosti
  8. odnos likovnih umjetnosti prema drugim vizualnim umjetnostima, vizualne komunikacije, odnos starog i novog, odgajanje vizualnog mišljenja
  9. načini praćenja i vrednovanja napredovanja učenika.
  10. metodička praksa studenata: praktični oblici rada u vježbaonici

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)

Predavanja	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Obveze studenata

Studenti su dužni prisustvovati predavanjima i seminarima, te aktivno sudjelovati u rješavanju zadanog problema unutar radne grupe. Također su dužni pripremiti jedno nastupno predavanje na zadanu temu u konzultaciji s predmetnim nastavnikom i nastavnikom/mentorom u okviru programa predmeta Likovna umjetnost u srednjoj školi.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

(označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Metodičke vježbe 1			

Komentari:

Nastava je podijeljena na predavanje i seminar koji je izraženiji u procesu usvajanja osnovnih načela i pravaca metodike nastave povijesti umjetnosti. Dio se nastave održava kao praktični rad studenata na satovima iz predmeta Likovna kultura u srednjim školama s kojima Fakultet ima potpisani ugovor o suradnji. Student mora na istom kolegiju biti vrlo aktivan i pokazati interes i učešće u procesu poučavanja. Konačna je ocjena zbroj nekoliko faktora koji se vrednuju: aktivnost tijekom cijele akademске godine, usmeni ispit na kraju godine i nastupno predavanje.

Materijalni i kadrovski uvjeti za izvođenje programa

Za izvođenje nastave osigurana je predavaonica opremljena didaktičkim pomagalima (LCD projektorom). Dio nastave održava se i u lokalnim i regionalnim muzejskim ustanovama i galerijama.

Nastavu izvodi nastavnik izabran u znanstvenonastavno zvanje docent ili više iz znanstvenog područja povijesnih znanosti, polje povijest umjetnosti.

Obvezna literatura

1. Damjanov, J. *Metodički priručnik za likovnu umjetnost*. Zagreb, 1991.
2. Damjanov, J. *Likovna umjetnost*. Zagreb 1975.
3. Damjanov, J. *Vizualni jezik i likovna umjetnost*. Zagreb, 1991.
4. Bačić, M – Mirenić-Bačić, J. *Uvod u likovno mišljenje*. Zagreb, 1994.
5. Ivančević, R. Likovni govor. *Uvod u svijet likovnih umjetnosti*. Zagreb 1997.
6. Peić, M. *Pristup likovnom djelu*. Zagreb, 1991.
7. Fiedler, C. *O prosuđivanju dela likovne umetnosti*. Beograd, 1980.
8. Damjanov, J. *Pogled i slika*. Zagreb, 1996.
9. Ivančević, R. *Perspektive*. Zagreb, 1996.

Dopunska literatura

1. Gombrich, E.H., *The Sens of Order*, Phaidon, Oxford, 1979.
2. Gombrich, E.H, *The Image and the Eye*, Phaidon, London, 1982.
3. Damjanov Jadranka, *Jezik i umjetnost*, Pitanja ½, Zagreb, 1980.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta				
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI SREDNJEG VIJEKA II.			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJESTI UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	5.	
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta			4	
Broj sati po semestru			30	
Ciljevi predmeta				
Usvajanje znanja iz povijesti umjetnosti kasnog srednjovjekovlja u Europi i u Hrvatskoj. Stjecanje sposobnosti korištenja pojmove, vrijednosti i suprotstavljenih stanovišta te svijesti o ograničenjima i pristranosti povjesnih podataka i izvora. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanim oblicima.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Korespondentnost: Sadržaj kolegija korespondira sa sadržajem ostalih kolegija u programu diplomske studije povijesti umjetnosti. Sadržaj kolegija u interdisciplinarnoj je vezi s poviješću, arheologijom, sociologijom, filozofijom, poviješću religije i književnosti. Korelativnost: Preduvjeti za ovaj kolegij su vladanje temeljnim znanjima iz područja osnova likovnih umjetnosti, srednjovjekovne umjetnosti i ikonografije.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Sadržaj predmeta				
Povijest umjetnosti kasnog srednjeg vijeka u Europi (gotičke katedrale Francuske, gotička skulptura Francuske, gotička arhitektura Italije, gotička skulptura Italije, gotičko slikarstvo Italije). Hrvatska povijest umjetnosti kasnog srednjovjekovlja. Napomena: Detaljnja će razrada sadržaja predmeta biti prikazana u izvedbenom planu predmeta budući će se svake godine, odnosno semestra, obrađivati novi problem povijesti umjetnosti kasnog srednjeg vijeka.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari: putem predavanja, seminarских radova i terenskog rada nastojat će se savladati veći dio gradiva potreban za pristupanje ispitu.				
Obveze studenata				
Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi. Obvezno prisustvovanje na seminarima te pisanje eseja na zadatu temu. Obvezno prisustvovanje na terenskoj nastavi. Završni pismeni i usmeni ispit.				

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 0,25	Esej 0,25	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Terenska nastava 0,5			

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

1. The Art of Gothic, Koenemann, Köln, 2004.
2. Coldstream N. Medieval Architecture, Oxford University Press, 2002.
3. White, J. *Art and Architecture in Italy 1250-1400*, Yale University Press, 1993.
4. Hrvatska i Europa, Kultura, znanost i umjetnost, Sv. II.-Srednji vijek i renesansa (XIII.-XVI. st.), Zagreb, 2000.

Napomena: obvezna će se literatura mijenjati prema izboru sadržaja unutar povijesti umjetnosti kasnog srednjeg vijeka, te u dogовору с предметним nastavnikom svake godine.

Dopunska literatura

1. Brandenburg, E. Katedrala, Zagreb, 1998.
2. Branner, R. Gothic Architecture, New York, 1992.
3. Camille, M. Gothic Art. Glorious Visions, Prentice Hall College Press, 2003.
4. Early Italian Painting and Works of Art 1300 – 1450. London, 1983.
5. Fitchen, J. The Construction of Gothic Cathedrals: A Study of Medieval Vault Erection, 1997.
6. Huizinga, J. *Jesen srednjeg vijeka*, Zagreb, 1991.
7. Hyman, T. Sienese Painting, Zhames and Hudson, 2003.
8. Jansen H. High Gothic, Princeton, 1984.
9. Katedrala. Mjera i svjetlost (ur. Pelc, M) Zagreb, 2003.
10. Le Goff, J. Civilizacija srednjovjekovnog zapada, Zagreb, 1998.
11. Grodecki, A. Architettura gotica, Milano, 1988.
12. Minne-Seve, V. Romanesque and Gothic France: architecture and sculpture, New York, 2000.
13. Müller, W. – Vogel, G. Atlas arhitekture I-II, Zagreb, 2000.
14. Mumford, L. Grad u historiji, Beograd, 1986.
15. La pittura in Italia. Il Duecento e il Trecento, Milano, 1986.
16. Pope-Hennessy, J. Italian Gothic Sculpture, London, 1996.
17. Sekules V. Medieval art, Oxford University Press, 2001.
18. Il Trecento Adriatico: Paolo Veneziano e la pittura tra Oriente e Occidente, Milano 2002.

19. Williamson, P. Gothic Sculpture 1140-1300, Yale, 1995.
20. Wilson, C. The Gothic Cathedral: The Architecture of the Great Church, New York, 1990.
21. Zeri, F – Gardner, E. Italian Painting. North Italian Schools, New York, 1986.
22. Badurina, A. *Minijatura u Hrvatskoj*, Zagreb, 1987.
23. Deanović, A. Kapela Sv. Stjepana u Zagrebu, Zagreb, 1995.
24. Deanović, A. – Čorak, Ž. Zagrebačka katedrala, Zagreb, 1988.
25. Ekl, V. Gotičko kiparstvo u Istri, Zagreb, 1982.
26. Fisković, C. Zadarski sredovječni majstori, Split, 1959.
27. Fisković, C. *Dalmatinske freske*, Zagreb, 1965
28. Fučić, B. Istarske freske, Zagreb, 1963.
29. Fučić, B. Vincent iz Kastva, Zagreb, 1992.
30. Fučić, B. Majstor iz Konstanca, Brseč-Zagreb, 2000.
31. Hilje, E. Gotičko slikarstvo u Zadru, Zagreb, 1999.
32. Paolo Veneziano, stoljeće gotike na Jadranu, Zagreb, 2004.
33. Petricoli, I. Obrada drveta u Zadru u doba gotike, Zagreb, 1972.
34. Petricoli, I. Škrinja sv. Šimuna u Zadru, 1983.
35. Prijatelj, K. Dalmatinsko slikarstvo 15. i 16. st., Zagreb, 1983.
36. Tisuću godina hrvatskog kiparstva, Zagreb, 1997.
37. Vukičević-Samaržija, D. Sakralna gotička arhitektura u Slavoniji, Zagreb, 1986.
38. Vukičević-Samaržija, D. Gotičke crkve Hrvatskog Zagorja, Zagreb, 1993.

Enciklopedija hrvatske umjetnosti

Istarska enciklopedija

Encyclopedia of medieval art

Časopisi: Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, Diadora, Starohrvatska prosvjeta, Peristil, Hortus Artium Medievalium...

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija te mpa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocijenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta				
Naziv predmeta	TEME IZ UMJETNOSTI OD 1400. DO 1800./IV			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER		Godina	5.
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
	Zimski semestar		Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta				4
Broj sati po semestru				30
Ciljevi predmeta				
Poznavanje i sposobnost interpretacije skulpture nastale u Veneciji i na području Serenissime u razdoblju od 1400. do 1800. godine. Upoznavanje s metodologijom istraživanja povijesti umjetnosti na primjeru navedene grupe spomenika.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.				
Korelativnost: Preduvjet za ovaj kolegij je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 boda iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s kolegijima: Umjetnost renesanse, Umjetnost 15. i 16. st. U Hrvatskoj i Umjetnost baroka.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći razumijeti i interpretirati skulpturu nastalu u Veneciji i na području Serenissime od 1400. do 1800. godine. Steći će dobru metodološku pripremu za kasniju specijalizaciju iz navedenog područja.				
Sadržaj predmeta				
Tulio Lombardo, Antonio Rizzo, Lorenzo Bregno, Jacopo Sansovino, Alessandro Vittoria, Gerolamo Campagna, Tiziano Aspetti, Nicolo Roccagliata, Danese Cataneo, Giulio de Moro, Skulptura druge polovice 17. stoljeća, Francesco Cavrioli, Clemente Moli, Giusto Le Court, Sljedbenici Giusta Le Courta, Filippo Parodi i obitelj Bonazza, Enrico Merengo, Paolo Calalo, Giuseppe Toretti, Antonio Corradini, obitelj Groppelli, Alvise Tagliapietra, Gian Maria Morlaiter, Skulptra kraja 18. stoljeća i početci Antonia Canove				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				
Obveze studenata				
Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismani rad, pismani i usmeni ispit.				

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Terenska nastava			

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

1. La scultura a Venezia da Sansovino a Canova, uredio Andrea Bacchi , Milano 2000, odabrani dijelovi
2. Venice, Art and architecture, uredio G. Romanelli, s. l. 2005, poglavljia: W. Wolters, Venetian Figurative Sculpture 1460-1530; B. Boucher, The Sculpture of Jacopo Sansovino and Later Cinquecento; P. Rossi, Sculpture in Venice in 17th Century; P. Rossi, Venetian Sculpture in the 18th Century

Dopunska literatura

Odabrani članci iz časopisa Arte Veneta, Arte Documento i sličnih koji se bave venecijanskom skulpturom od 1400. do 1800.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula**Upitnici:**

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta			
Naziv predmeta	METODIKA TEORIJE UMJETNOSTI (teorija i praktikum)		
Opći podaci			
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	5.
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave			
ECTS koeficijent opterećenja studenta	Zimski semestar	Ljetni semestar	5
Broj sati po semestru			75 (3+2)
Ciljevi predmeta			
Upoznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti s ciljem njihove adekvatne primjene u nastavi likovne umjetnosti. Sposobnost razlikovanja deskriptivnih, normativnih i znanstvenih teorijskih radova. Sposobnost razlikovanja različitih diskurzivnih analiza u filozofiji, poeticu, estetici, kritici i drugim teorijskim pristupima vizualnoj umjetnosti. Razumijevanje suprotstavljenih pristupa u estetici, stilistici, kritici, kao i znanstveno teorijskim tekstovima, te ključne poveznice njihovih metodoloških pristupa. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanom obliku, a u različitim domenama navedenih pristupa.			
Korespondentnost i korelativnost programa			
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu			
Korelativnost: Preduvjeti za pristupanje ispitu iz ovog kolegija je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 bodova iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s ostalim teorijskim kolegijima: Teorijom umjetnosti, Povijest povijesti umjetnosti, Uvodom u povijest umjetnosti, Osnovama vizualnih umjetnosti i Metodikom povijesti umjetnosti.			
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul			
Poznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi i primjeni tekstova tijekom nastavne prakse. Posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja i analize različitih teorijskih tekstova kao i njihove primjene u nastavnom procesu.			
Sadržaj predmeta			
<u>Metodika teorije umjetnosti</u>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Metode razvoja teorije umjetnosti i njihova primjena <ul style="list-style-type: none"> - deskriptivna metoda t.u. - normativna metoda t.u. - znanstvena metoda t.u. - mimetičko-reprezentacijska paradigma t.u. - mediologija 2. Diskurzivne analize i njihova primjena <ul style="list-style-type: none"> - filozofski koncept t.u. 			

- teorije recepcije
- teorije prikazivanja
- kanonske i tradicijske platforme t.u. teksta
- kognitistička t.u.
- poetika medija
- znanost o umjetnosti
- teorija kritike
- teorija umjetnika
- hibridne teorije
- kulturnalne analize
- teorije statusa umjetničkog djela
- otvoreni i institucionalni teorijski koncepti
- označiteljske prakse u t.u.
  - 3. Interpretacijske prakse povijesti umjetnosti
  - iskustvo slike, mogućnost verbalizacije
  - načini dokazivanja
  - protiv metodoloških prisila
  - subjektivnost, intersubjektivnost

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)

Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, kolokvij, pismeni i usmeni ispit.

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija;
upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje 1

Projekt	Kontinuirana provjera znanja (kolokvij) 0,5	Referat (ppt prezentacija radova) 0,5	Praktični rad
Terenska nastava			

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

- Rose, G. (2005). *Visual Methodologies*. London: Sage Publications.
- Šuvaković, M. (2006). *Diskurzivna analiza*. Beograd: Univerzitet umetnosti.
- Uzelac, S. B. (2008). *Vizualni tekst. Studije iz teorije umjetnosti*. Zagreb: Centar za vizualne studije.
- Uzelac, S. B., & Pelc, M. (Eds.). (1997). *Slika i riječ. Uvod u povjesno umjetničku hermeneutiku*. Zagreb: IPU.

Dopunska literatura

- Šuvaković, M., & Erjavec, A. (Eds.). (2009). *Figure u pokretu. Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umjetnosti*. Beograd: Atoča. Vujičić kolekcija.
- Paić, Ž. (2008.). *Vizualne komunikacije*. Zagreb: Centar za vizualne studije.
- Fernie, E. (Ed.). (1995). *Art History and its Methods: A Reader*. London: Phaidon Press Ltd.
- Hörisch, J. (2007). *Teorijska apoteka*. Zagreb: Algoritam.
- Eagleton, T. (2005). *Teorija i nakon nje*. Zagreb: Algoritam.
- Berger, J. (1972). *Ways of Seeing*. London: Penguin.
- Goodman, N. *Jezici umjetnosti*, Zagreb 2002. odabrana poglavljia
- Barasch, M. (1998). *Modern Theories of Art*. New York, London: New York U.P.
- Gadamer, H. G. (2003). *Ogledi o filozofiji umjetnosti*. Zagreb: AGM.
- Turković, H. (1988). Teorija prikazivanja I, Metodološki uvod. *Republika*, 7-8(srpanj-kolovoz 1988), 136-153.
- Članci i diskusije na internetu o kojima nastavnik tijekom semestra obavještava studente (upućuje na web adrese), npr:
  - Carnap, R. (2008). Metodološka narav teorijskih pojmove. Retrieved 12.11.2008., from <http://www.ffst.hr/~berislavphedcarnap.pdf>:

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

3.1.3. Popis svih predmeta: OPĆI SMJER

	NAZIV PREDMETA	OBVEZATAN/IZBORNI
1.	Ikonologija	O
2.	Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra	O
3.	Teme iz umjetnosti starog vijeka	I
4.	Problemi stila i atribucija: umjetnost od 1400. do 1800. u južnoj Dalmaciji	I
5.	Arhitektura riječke regije u nacionalnom i europskom kontekstu	I
6.	Povijest povijesti umjetnosti	O
7.	Povijest zaštite kulturnih dobara	O
8.	Teme iz umjetnosti ranog srednjeg vijeka	I
9.	Teme iz umjetnosti od 1400. do 1800. I / III	I
10.	Teorija umjetnosti	O
11.	Muzeologija i galeristika	O
12.	Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka I	I
13.	Problemi stila i atribucije: umjetnost od 1400. do 1800. u južnoj Dalmaciji	I
14.	Teorija i praksa zaštite kulturnih dobara	O
15.	Metodika povijesti umjetnosti (teorija i praktikum)	I
16.	Metodologija znanstvenog istraživanja	O
17.	Izrada diplomskog rada	O
18.	Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka II	I
19.	Industrijska graditeljska baština	I
20.	Umjetnost od 1400. do 1800. II / IV	I
21.	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	I
22.	Metodika teorije umjetnosti (teorija i praktikum)	I

NASTAVNIČKI SMJER

3.2. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova

NASTAVNIČKI STUDIJ		ECTS	P	S	V	Ukupno sati (tjedno)
I. semestar						
Zajednički obavezni kolegiji NM ¹ – 5 ECTS	◆ Razvojna psihologija ◆ Edukacijska psihologija 1 – Psihologija učenja i poučavanja	2,5*	1,5*			obavezni kolegiji 5 sati
Obavezni kolegij za studente nastavničkog studija PU – 4 ECTS	Ikonologija	4	1	2	0	
Izborni kolegiji PU – 4 ECTS		4				izborni kolegiji do 7 sati
Zajednički izborni kolegiji NM – 2 ECTS	izborni kolegij NM	2*	1*			
UKUPNO BODOVA		15				12**
II. semestar		ECTS	P	S	V	Ukupno sati (tjedno)
Zajednički obavezni kolegiji NM – 7 ECTS	◆ Edukacijska psihologija 2 - Individualne razlike i razredne interakcije ◆ Opća pedagogija ◆ Didaktika 1	2*	1,5*			obavezni kolegiji 4 sata
Obavezni kolegij za studente nastavničkog studija PU – 4 ECTS	Povijest povijesti umjetnosti	4	1	2	0	
Izborni kolegiji PU – 4 ECTS		4				izborni kolegiji do 8 sati
Zajednički izborni kolegiji NM – 1 ECTS	izborni kolegij NM	1*	1*			
UKUPNO BODOVA		15				12**

¹ NM – kratica za „nastavnički modul“ (skup edukacijskih kolegija kojima se stječu bodovi, ukupno njih 60, za nastavničku licencu).

III. semestar		ECTS	P	S	V	Ukupno sati (tjedno)
Zajednički obavezni kolegiji NM – 5 ECTS	♦Didaktika 2	2*	1.5*			obavezni kolegiji 9 sati
	♦ Poučavanje učenika s posebnim potrebama	2*	1*			
Obavezni kolegij za studente nastavničkog studija PU – 4 ECTS	Teorija umjetnosti	4	2	2		
METODIKA struke – 5 ECTS	♦Metodika povijesti umjetnosti	3	2	0	2	
	♦Školska praksa – metodički praktikum iz kolegija Metodika povijesti umjetnosti	2	0	0	3	
Izborni kolegiji – 2 ECTS		2*				
UKUPNO BODOVA		15				12**
IV. semestar		ECTS	P	S	V	Ukupno sati (tjedno)
Obavezni kolegij za studente nastavničkog studija PU – 4 ECTS	Metodologija znanstvenog istraživanja	4	1	2		obavezni kolegiji 7 sati
METODIKA struke – 5 ECTS	♦Metodika teorije umjetnosti	3	3	0	0	
	♦Školska praksa – metodički praktikum iz kolegija Metodika teorije umjetnosti	2	0	0	2	
Izborni kolegiji – 1 ECTS		1				
izrada diplomskoga rada***		5				
UKUPNO BODOVA		15				12**

Napomene:

♦ Označenim kolegijima skupljaju se bodovi za nastavničku licencu.

* Kolegiji prikazani s polovicom bodova (i tjednih sati) jer se druga polovica bodova (i tjednih sati) namijenjenih njima namiruje iz fonda bodova druge studijske grupe.

** Ukupan zbroj nastavnih sati na tjedan ima karakter maksimalne vrijednosti jer konkretan zbroj ovisi o broju sati izbornih kolegija.

*** Studenti odabiru na kojoj će studijskoj grupi pisati diplomski rad i bodovi predviđeni za to ujedinjuju se s obiju grupa (tj. zbrajaju se).

3.2.1. Programi obveznih kolegija

Kod predmeta						
Naziv predmeta	DIDAKTIKA					
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI NASTAVNIČKI SMJER			Godina 4.		
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni			
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave						
			Zimski semestar	Ljetni semestar		
ECTS koeficijent opterećenja studenta	4					
Broj sati po semestru	60					
Ciljevi predmeta						
Ciljevi predmeta su:						
<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti studente za adekvatan izbor i primjenu didaktičkih odluka u nastavnoj praksi, - senzibilizirati studente za važnost konstantnog praćenja suvremenih spoznaja iz didaktike te usavršavanja svojih didaktičkih kompetencija; - motivirati studente za njegovanje pozitivne klime i timskog/suradničkog rada u nastavi; - osposobiti studente za elementarne vještine istraživanja, unapređivanja i inoviranja vlastite nastavne prakse. 						
Korespondentnost i korelativnost programa						
Sadržaj kolegija <i>Didaktika</i> korespondira sa kolegijima koji na studiju pedagogije, psihologije, sociologije i filozofije dodiruju pitanja odgoja, obrazovanja, nastave, učenja i poučavanja. Pretpostavka je za adekvatno praćenje predmetnih metodika te izbornih kolegija u kojima se pobliže obrađuju pojedina didaktička poglavљa.						
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul						
Očekuje se da studenti nakon položenog ispita iz kolegija Didaktika mogu:						
<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno tumačiti i analizirati temeljne pojmove didaktike; - Objasniti i kritički interpretirati različite didaktičke teorije, škole, pravce i modele; - Analizirati i adekvatno primijeniti različite didaktičko-metodičke odluke u praktičnim situacijama niza odgojno-obrazovnih procesa; - Analizirati i adekvatno primijeniti niz spoznaja iz didaktike (planiranje i programiranje nastave; mikro i makro-organizacija nastave; uporaba suvremene nastavne tehnologije; osnove ocjenjivanja i procjenjivanja postignuća učenika; osposobljavanje i usavršavanje nastavnika za odgojno-obrazovne procese); - Provesti i interpretirati jednostavnije istraživačke zadatke iz područja didaktike i interpretirati mogućnosti poboljšanja neposredne didaktičke prakse. 						
Sadržaj predmeta						
Predmetna i metodološko - epistemološka utemeljenost didaktike. Terminologija i didaktički sustav. Obrazovanje i nastava (ciljevi, zadaci i sadržaji; zakoni, zakonitosti, zakonite tendencije; načela, faktori, sredstva i socijalni oblici...). Teorije i modeli učenja i nastave. Didaktičke teorije i škole. Planiranje i programiranje-strukturiranje "curriculuma". Teorije o izboru i strukturiranju sadržaja nastave. Odgojno-obrazovne i nastavne situacije. Didaktički						

ciklus i njegove etape (pripremanje, realizacija i evaluacija nastave i obrazovanja). Tehnologija obrazovanja i nastave. Makro i mikro organizacija obrazovanja i nastave. Trendovi u osposobljavanju i usavršavanju nastavnika.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)

Predavanja X	Seminari i radionice	Vježbe X	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Praktikum X	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Kolegij *Didaktika* izvodi se putem predavanja i vježbi. Dio nastave se izvodi i u didaktičkom praktikumu. Studenti samostalno izrađuju set vježbi, a na raspolaganju su im konzultacije nastavnika osobno i putem elektronske pošte.

Obveze studenata

Studenti su obvezni aktivno sudjelovati u svim oblicima rada, izraditi individualni ili timski pismeni rad, izraditi seriju (set) vježbi i položiti ispit koji se sastoji od pismenog i usmenog dijela. Osobito će se honorirati praćenje aktualnih rasprava i istraživanja didaktičkih pitanja i fenomena.

Studenti su dužni za ispit pročitati svu obveznu literaturu i najmanje dva izvora sa popisa literature po slobodnom izboru. Kao preduvjet pristupanju ispitu studenti moraju izraditi sve propisane vježbe te dokazati da prate aktualna zbivanja i dostignuća iz područja didaktike (primjerice, pisanjem osvrta na članke iz domaćih (*Napredak*, *Školski vjesnik*, *Obrazovanje odraslih*, *Radovi...*) i stranih časopisa, dnevnog tiska i sl. izradom anotacije pročitanih izvora prema unaprijed dogovorenom obrascu.

Očekuje se da studenti dio propisane literature pročitaju u cilju adekvatne izrade vježbi i pripreme za nastavu.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

(označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)

Pohađanje nastave 1	Aktivnost u nastavi 1	Pismene vježbe 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad

Komentari: Aktivnost u nastavi prati se i vrednuje pripremom i izvođenjem propisanih vježbi. Konačna ocjena izvodi se na temelju kvalitete izrađenih vježbi i uspjeha na pismenom i usmenom ispitu. Osobito se honorira praćenje aktualnih rasprava i dostignuća iz područja didaktike.

Obvezna literatura

1. Jelavić, F. (2003). *Didaktika*. Jastrebarsko: Naklada Slap
2. Bognar, L. (2002). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga
3. Poljak, V. (1991). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga
4. Lavrnja, I (1998). *Poglavlja iz didaktike*. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci
5. Lavrnja, I.(2000). *Vježbe iz didaktike*. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.

Dopunska literatura

1. Bežan, A., Jelavić, F., Kujundžić, N. i Pletenac, V. (1991). *Osnove didaktike*. Zagreb: Školske novine
2. Stevanović, M. (2003). *Didaktika*. Rijeka: Digital Point
3. Jensen, E. (2003). *Super-nastava. Nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*. Zagreb: Educa
4. Kyriacu, C. (2001). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa
5. Terhat,E. (2001). *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Evaluacija nastave od strane studenata na kraju semestra

Portfolio studenata (praćenje napredovanja)

Kontinuirana suradnja s diplomiranim studentima zaposlenih u obrazovnim institucijama
(upitnik kojim se primjenjuje stečeno znanje u praksi, potreba za dodatnim osposobljavanjem)

Kod kolegija				
Naziv kolegija	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI NASTAVNIČKI SMJER		Godina	4.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta		4		
Broj sati po semestru		30		
Ciljevi kolegija				
Osnovni je cilj kolegija upoznati studente s bazičnim spoznajama o razvoju neophodnim za razumijevanje zakonitosti odgoja i obrazovanja. Na temelju spoznaja o psihološkom razvoju djece i adolescente omogućiti razumijevanje primjenjenih odgojnih postupaka, te njihovu prikladnost za određenu dob djeteta. Senzibilizacija studenata za specifičnost funkcioniranja djece različite dobi, kao i razumijevanje individualnih razlika. Usvajanje vještina vrednovanja i kritičke prosudbe prikladnosti odgojno-obrazovnog rada s djecom i adolescentima.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij korespondira sadržaju sličnih kolegija u obrazovanju nastavnika. Kolegij je korelativan s kolegijem Edukacijska psihologija.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Očekuje se da nakon odslušanog kolegija Razvojna psihologija studenti:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. razumiju specifičnosti razvoja u srednjem djetinjstvu i adolescenciji 2. mogu prepoznati normativni razvoj i razumiju specifičnosti individualnog razvoja te su osjetljivi za individualne razlike među djecom 3. razumiju ulogu obitelji i škole u razvoju djeteta u srednjem djetinjstvu i važnosti interakcije ovih čimbenika 4. razviju vještinu vrednovanja i kritičke prosudbe prikladnosti odgojno-obrazovnog rada s djecom različitog uzrasta. 				
Sadržaj kolegija				
Razvojne teorije; Pubertet i biološke promjene; Kognitivni razvoj: konkretno i apstraktno mišljenje; Intelektualni razvoj i postignuće; Moralni razvoj; Slika o sebi; Razvoj identiteta; Odrastanje u obitelji: odnosi s roditeljima; Uloga škole; Odnosi s vršnjacima; vršnjačke grupe; Nasilje u školi; Seksualnost; Uloga medija u razvoju; Stres u djece i adolescenata; Zlostavljanje; Problemi prilagodbe u adolescenciji (poremećaji hranjenja, usamljenost, suicidalnost, delinkventno ponašanje, konzumiranje droga).				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				

Obveze studenata			
Od studenata se očekuje aktivan odnos u nastavi, izrada referata i eseja na izabranu temu. Položen pismeni i usmeni ispit.			
Praćenje i ocjenjivanje studenata			
(označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i <u>umjesto</u> nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)			
Pohađanje nastave 1	Aktivnost u nastavi 0.5	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 0.5	Esej 0.5	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat 0.5	Praktični rad
Komentari:			
Konačna ocjena izvodi se iz više elemenata: izvršavanje tekućih nastavnih obveza, vrednovanje pismenog uratka i znanja na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog testa objektivnog tipa koji podrazumijeva poznавање и razumijevanje osnovnih pojmovima. Kriterij prolaznosti je 60% točnih odgovora. Na usmenom dijelu se uz točnost interpretacije gradiva procjenjuje razina razumijevanja i povezivanja sadržaja.			
Obvezna literatura			
1. Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> . Jastrebarsko, Slap. 2. Lacković-Grgin, K. (2000.). <i>Stres u djece i adolescenata</i> , Jastrebarsko, Slap.			
Izborna literatura			
1. Bastašić, Z., <i>Pubertet i adolescencija</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1995. 2. Buljan-Flander, G., Kocijan-Hercigonja, D. (2003). <i>Zlostavljanje i zanemarivanje djece</i> , Marko.M., Zagreb 3. Jaffe, M.L. (1998). <i>Adolescence</i> . New York: Wiley & Sons Inc 4. Kimmel, D. C., Weiner, I.B.(1995) <i>Adolescence-developmental transition</i> , J. Wiley & Sons, inc. 5. Lacković-Grgin, K. (1993). <i>Samopoimanje mladih</i> , Jastrebarsko, Slap. 6. Olweus (1998). <i>Nasilje među djecom u školi</i> . Zagreb. Školska knjiga 7. Raboteg-Šarić, Z. (1995). <i>Psihologija altruizma</i> , Alinea			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
Kvaliteta predmeta pratit će se kroz rasprave sa studentima te primjenom upitnika za ispitivanje zadovoljstva predmetom i radom nastavnika.			

Kod kolegija				
Naziv kolegija	IKONOLOGIJA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI NASTAVNIČKI SMJER		Godina	4.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta		4		
Broj sati po semestru		45		
Ciljevi kolegija				
Prikazati povijest razvoja ikonološke discipline i njezino mjesto u recentnoj humanističkoj misli. Usvojiti ikonološke metode i terminologiju. Odrediti mehanizme i tipologiju odnosa riječi i slike kroz povijest. Utvrditi genezu, vrijednost i promjene sadržaja i tema kroz prostor i vrijeme.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij Ikonologija korespondira sa sadržajem svih kolegija u programu studija povijesti umjetnosti, a naročito onih teorijskih. Sadržaj kolegija Ikonologija u interdisciplinarnoj je vezi s poviješću, poviješću religije, poviješću književnosti i glazbe te filozofijom i sociologijom				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Razumijevanje nastanka i razvoja određenog sadržaja/teme u vremenu i prostoru; njezinog širenja te ishodišta i utjecaja. Mogućnost čitanja i analize određenog likovnog djela. Mogućnost sudjelovanja u diskusiji i jasnog i argumentiranog obrazloženja teze ili stava. Poznavanje recentne literature i recentnih rezultata istraživanja i doprinosa u disciplini. Razvijena sposobnost samostalnog istraživanja i obrane određene teze u pismenom ili usmenom obliku.				
Sadržaj kolegija				
Ikonologija – povjesni pregled; odnos pojmove ikonologija-ikonografija; ikonologija danas Ikonološke metode – interpretacija «slike» s obzirom na ikonografski kontekst, nastanak, kontinuitet i recepciju; način čitanja i recepcije «slike»; promjena načina prikazivanja sadržaja u povijesti umjetnosti «Slika» kao povjesni dokument «Slika» kao komentar Simbolika – apstraktna, životinjska, tipološka, liturgijska Migracija simbola Riječ i slika – mehanizmi i tipologija Case study – interpretacija određenog sadržaja-teme				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja ☒	Seminari i radionice ☒	Vježbe	Samostalni zadaci ☒	Multimedija i internet ☒
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije ☒	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari: Nastava se izvodi u kombinaciji predavanja, seminara koje održava asistent, te samostalnih				

zadataka – priprema za diskusije i kraćih pismenih rada.			
Obveze studenata			
Student je dužan pripremati se za svaki seminar: čitati pripremljene materijale i sudjelovati u diskusiji. Također, dužan je napisati jedan esej na zadatu temu.			
Praćenje i ocjenjivanje studenata (označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i <u>umjesto</u> nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)			
Pohadjanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 0,5	Esej 0,5	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Komentari: Nakon odslušanog kolegija student pristupa usmenom ispitu na kojem se provjerava usvojeno znanje. Konačna ocjena predstavlja rezultat usmenog ispita, esaja i ocjene aktivnosti na nastavi.			
Obvezna literatura			
5. Panofsky, E. <i>Ikonološke studije</i> . Beograd 1975. 6. Holly, M.A. <i>Iconografia e iconologia</i> . Milano 1992. 7. <i>Iconography at the Crossroads</i> . uredio B.Cassidy, Princeton 1993. (izabrani ulomci) 8. Shapiro, M. <i>Words, Script and Pictures: Semiotics of Visual Language</i> . New York, 1996.			
Izborna literatura			
15. Mitchell, W.J.T. <i>Iconology: Image, Text, Ideology</i> . Chicago 1986. 16. Holly, M.A. <i>Panofsky and the Foundation of Art History</i> . Ithaca, NY, 1984. 17. <i>Image and Belief</i> . Princeton, 1999. 18. Hall, J. <i>Rječnik tema i simbola u umjetnosti</i> . Zagreb 1991. 19. Gombrich, E.H. <i>The Sense of Order: A Study of Psychology of Decorative Art</i> . Ithaca, 1984. 20. Schapiro, M. <i>Words and Pictures</i> . Hag, 1973. 21. Panofsky, E. <i>Meaning in the Visual Arts</i> . Chicago, 1998. 22. Miles, M. <i>Image as Insight. Visual Understanding in Western Christianity and Secular Culture</i> . Boston 1985. 23. Warburg, A. <i>Ritual zmije</i> . Zagreb, 1996. 24. Sindig – Larsen, S. <i>Iconography and Ritual. A Study of Analytical Perspectives</i> . Oslo 1999. 25. Van Straten, R. <i>Uvod u ikonografiju</i> . Zagreb, 2001			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
Upitnici: Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...) Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska			

okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta		EDUKACIJSKA PSIHOLOGIJA		
Naziv predmeta				
Opći podaci				
Studijski program		POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI NASTAVNIČKI MODUL	Godina	4.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta				4
Broj sati po semestru				60
Ciljevi predmeta				
Cilj je ovog kolegija upoznati studente s teorijama učenja i načina primjene tih teorija u školskoj praksi. Cilj je također upoznati studente s osobinama ličnosti učenika i motivacijom za učenje kao glavnim čimbenicima individualnih razlika u školskom postignuću, te s učinkom socijalne interakcije u razredu na uspješnost učenja.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija u nastavničkom modulu. Preduvjet za ovaj kolegij je Razvojna psihologija.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Student će biti u stanju:				
<ul style="list-style-type: none"> - opisati i razumjeti učenje putem klasičnog uvjetovanja u školi - primijeniti principe operantnog uvjetovanja u razredu - opisati i razumjeti proces obrade informacija - razlikovati različite stilove učenja - primijeniti neke efikasne strategije učenja (mnemotehnike, sažimanje, postavljanje pitanja) - objasniti pojam inteligencije i njen utjecaj na školsko postignuće - objasniti povezanost samopoimanja i školskog postignuća - opisati i razumjeti motivacijski učinak ocjena - opisati i usporediti različite teorije motivacije za učenje - razlikovati tipove socijalnog statusa u razredu i postupke za unapređenje socijalnog statusa - razumjeti komponente odnosa učenika i nastavnika - primijeniti socijalne vještine za uspostavljanje pozitivne socijalne interakcije i za mijenjanje neprihvatljivog ponašanja učenika - razumjeti različite pristupe održavanju discipline i rješavanju problema discipline u školi 				
Sadržaj predmeta				
Klasično uvjetovanje u razredu; Operantno uvjetovanje u razredu; Modeliranje; Samoregulacija ponašanja i mentorstvo; Teorija obrade informacija; Kognitivne i metakognitivne strategije; Inteligencija i učenje; Osobine ličnosti učenika i učenje; Motivacija i učenje; Interakcija među učenicima u razredu; Interakcija između nastavnika i učenika; Različiti pristupi održavanju discipline i rješavanja disciplinskih problema.				

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja X	Seminari i radionice	Vježbe X	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				
Obveze studenata				
Studenti su obavezni redovito prisustvovati nastavi i aktivno sudjelovati u realizaciji nastave, izraditi pismene izvještaje na vježbama koji trebaju biti pozitivno ocijenjeni, te položiti 3 kolokvija i usmeni ispit.				
Praćenje i ocjenjivanje studenata (označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)				
Pohadanje nastave 1,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit 1	Esej	Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja 1	Referat	Praktični rad	
Komentari: Pismeni izvještaji o izvršenim zadacima se ocjenjuju i svi moraju biti pozitivno ocijenjeni za ovjeravanje semestra (potpis); tijekom semestra polažu se 3 kolokvija i svi moraju biti pozitivno ocijenjeni za ovjeravanje semestra i pristupanje usmenom ispitu; kriterij prolaznosti na kolokvijima je 60% točnih odgovora; konačna ocjena na ispitu rezultat je ocijena radova tijekom semestra (20%), te kolokvija (50%) i usmenog ispita (30%).				
Obvezna literatura				
Kolić-Vehovec, S. (1999). <i>Edukacijska psihologija</i> . Filozofski fakultet, Rijeka. Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M., Miljković, D. (2003). <i>Psihologija obrazovanja</i> . Zagreb: IEP.				
Dopunska literatura				
Kroflin, L., Nola, D. (ur.). (1987). <i>Dijete i kreativnost</i> . Zagreb: Globus. Faber, A., Mazlish, E. (2000). <i>Kako razgovarati s djecom da bi bolje učila</i> . Zagreb: Mozaik knjiga. Janković, J. (1996). <i>Zločesti đaci genijalci</i> . Zagreb: Alinea. Neill, S. (1994). <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i> . Zagreb: Educa. Pintrich, P.R., Schunk, D.H. (1996). <i>Motivation in education: Theory, research and application</i> . Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall. Salovey, P., Sluyter, D.J. (1999). <i>Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija. Pedagoške implikacije</i> . Zagreb: Educa. Winkel, R. (1996). <i>Djeca koju je teško odgajati</i> . Zagreb: Educa.				

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Kvalitetu i uspješnost predmeta biti će procijenjena na temelju uspješnosti studenata u polaganju kolovija i putem upitnika u kojem će studenti procijeniti što su naučili, jesu li imali problema s razumijevanjem sadržaja, te koliko su zadovoljni izvođenjem kolegija.

Kod predmeta				
Naziv predmeta	POVIJEST POVIJESTI UMJETNOSTI			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI NASTAVNIČKI SMJER			Godina 4.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta				4
Broj sati po semestru				45
Ciljevi predmeta				
Široko i komparativno poznavanje povijesti povijesti i teorije umjetnosti. Upoznavanje s najznačajnijim piscima i teorijama. Razumijevanje povezanosti teorija i stavova u okviru povijesti i teorije umjetnosti sa suvremenom filozofijom i znanosti. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanim oblicima.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.				
Korelativnost: Preduvjet za ovaj kolegij je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 boda iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s kolegijima: Teorija stila, Teorija prikazivanja.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Poznavanje povijesti i teorije umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti nastalih do druge polovice 20. stoljeća. Posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnost analize navedenih tekstova te sposobnost sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.				
Sadržaj predmeta				
Povijest umjetničkih teorija: - Grčka: Sokrat, Platon, Aristotel, Ksenokrat, ideja mimesisa; Rim: Ciceron, Kvintilijan, Dionizije Krizostom, Filostrat - Srednji vijek: Plotin, sv. Augustin, Toma Akvinski, traktati i zbirke uputstava, Firenca u 14. st. – Dante, Boccaccio, Petrarca, Villani, Cenini; - Renesansa: znanost i teologija, suprotstavljeni pojmovi reda i kaosa, poimanje vremena i prostora, Ghiberti, Alberti, Leonardo, Michelangelo, Dürer, Aretino, Pino, Dolce, Vasari, Serlio, Palladio, Lomazzo; - Barok: Tridentski koncil i njegov utjecaj na estetiku i umjetničku kritiku, Bellori, Domenichino, Passeri, Baldinucci, Poussin, Felibien, Ridolfi, Boschini, De Pilles; - Iluminizam i neoklasicizam: Diderot, Gerard, Shaftesbury, Milizia, Mengs, Winckelmann, Lessing; - Romantizam i srednji vijek: Vico, got. arhitektura i prerafaeliti, uloga religije i morala, romantizam u Engleskoj i Njemačkoj, Viollet-le-Duc, Ruskin; - Idealistička filozofija: Baumgarten, Kant, Schiller, Goethe, Herder, Schlegel, Shelling, Hegel; - Filološki pristup, enciklopedije, proučavanje tehnike i ikonografije, Burkhardt, Dvořák, Cavalcaselle, Morelli, Warburg; - Francuska kritika u 19. st, Baudelaire; - Umj. kritika i čista vizualnost, Hans von Mares, Fiedler, Hildebrandt, Riegel, Wölfflin;				

- A. Hauser: o psihanalizi i historicističkom pristupu;
- teoretičari vizualnih umjetnosti 20. stoljeća;
- teorija umjetnosti u Hrvatskoj.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)

Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija;
upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,25	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0,5	Usmeni ispit 0,25	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja 0,5	Referat	Praktični rad
Terenska nastava			

***OCJENIVANJE**

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

4. U. Kultermann, Povijest povijesti umjetnosti, Zagreb 2002.
5. L. Venturi, Storia della critica d'arte, Roma, Firenze, Milano 1945.
6. The Art of Art History. A critical anthology. Edited by Donald Preziosi. Oxford / New York, 1998.

Dopunska literatura

10. M. Pelc (priredio), Ideal, Forma, Simbol, Zagreb 1995.
11. Leonardo da Vinci, Trattato della pittura, Milano 1995.
12. Giorgio Vasari, Le vite dei più eccellenti pittori, scultori e architetti, Torino 1986.
13. A. Hauser, Historijska filozofija umjetnosti: «povijest umjetnosti bez imena», poglavljje u knjizi Filozofija povijesti umjetnosti, Zagreb 1963, str. 87 – 197.
14. Anthony Blunt, Art Theory in Italy 1450 - 1600, London 1940. i kasnija izdanja
15. Panofsky, E. Povijest umjetnosti kao humanistička disciplina, u: Život umjetnosti, 13/1971, str. 86-96.

16. Heinrich Wölfflin, Temeljni pojmovi povijesti umjetnosti, Zagreb 1998.
17. A. Riegel, "Historijska gramatika likovnih umjetnosti", u Život umjetnosti 10, 1969, str. 125 – 147.
18. H. Osborne, Aesthetics and Art Theory, An Historical Introduction, London And Harlow 1968.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta			
Naziv predmeta	METODIKA TEORIJE UMJETNOSTI		
Opći podaci			
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER	Godina	5.
Status kolegija	Obvezatan	X	Izborni
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave			
	Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta			5
Broj sati po semestru			75
Ciljevi predmeta			
Upoznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti s ciljem njihove adekvatne primjene u nastavi likovne umjetnosti. Sposobnost razlikovanja deskriptivnih, normativnih i znanstvenih teorijskih radova. Sposobnost razlikovanja različitih diskurzivnih analiza u filozofiji, poetici, estetici, kritici i drugim teorijskim pristupima vizualnoj umjetnosti. Razumijevanje suprotstavljenih pristupa u estetici, stilistici, kritici, kao i znanstveno teorijskim tekstovima, te ključne poveznice njihovih metodoloških pristupa. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanom obliku, a u različitim domenama navedenih pristupa.			
Korespondentnost i korelativnost programa			
Korespondentnost: Program kolegija je korespondentan sadržaju sličnih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu			
Korelativnost: Preduvjeti za pristupanje ispitu iz ovog kolegija je stečeno zvanje prvostupnika humanističkih znanosti s najmanje 64 bodova iz kolegija s područja povijesti umjetnosti. Kolegij je sadržajem povezan s ostalim teorijskim kolegijima: Teorijom umjetnosti, Povijest povijesti umjetnosti, Uvodom u povijest umjetnosti, Osnovama vizualnih umjetnosti i Metodikom povijesti umjetnosti.			
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul			
Poznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi i primjeni tekstova tijekom nastavne prakse. Posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja i analize različitih teorijskih tekstova kao i njihove primjene u nastavnom procesu.			
Sadržaj predmeta			
4. Metode razvoja teorije umjetnosti i njihova primjena - deskriptivna metoda t.u. - normativna metoda t.u. - znanstvena metoda t.u. - mimetičko-reprezentacijska paradigma t.u. - mediologija 5. Diskurzivne analize i njihova primjena - filozofski koncept t.u. - teorije recepcije - teorije prikazivanja - kanonske i tradicijske platforme t.u. teksta - kognitistička t.u. - poetika medija - znanost o umjetnosti - teorija kritike - teorija umjetnika			

- hibridne teorije
  - kulturalne analize
  - teorije statusa umjetničkog djela
  - otvoreni i institucionalni teorijski koncepti
  - označiteljske prakse u t.u.
6. Interpretacijske prakse povijesti umjetnosti
- iskustvo slike, mogućnost verbalizacije
  - načini dokazivanja
  - protiv metodoloških prisila
  - subjektivnost, intersubjektivnost

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)

Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava

Komentari:

Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, kolokvij, pismeni i usmeni ispit.

Praćenje i ocjenjivanje* studenata

(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)

Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,5	Seminarski rad 0,5	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 1	Usmeni ispit 0,5	Esej	Istraživanje 1
Projekt	Kontinuirana provjera znanja (kolokvij) 0,5	Referat (ppt prezentacija radova) 0,5	Praktični rad
Terenska nastava			

***OCJENIVANJE**

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitnu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitnu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

- Rose, G. (2005). *Visual Methodologies*. London: Sage Publications.
- Šuvaković, M. (2006). *Diskurzivna analiza*. Beograd: Univerzitet umetnosti.
- Uzelac, S. B. (2008). *Vizualni tekst. Studije iz teorije umjetnosti*. Zagreb: Centar za vizualne studije.
- Uzelac, S. B., & Pelc, M. (Eds.). (1997). *Slika i riječ. Uvod u povjesno umjetničku hermeneutiku*. Zagreb: IPU.

Dopunska literatura

- Šuvaković, M., & Erjavec, A. (Eds.). (2009). *Figure u pokretu. Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umjetnosti*. Beograd: Atoča. Vujičić kolekcija.
- Paić, Ž. (2008.). *Vizualne komunikacije*. Zagreb: Centar za vizualne studije.

13. Fernie, E. (Ed.). (1995). *Art History and its Methods: A Reader*. London: Phaidon Press Ltd.
14. Hörisch, J. (2007). *Teorijska apoteka*. Zagreb: Algoritam.
15. Eagleton, T. (2005). *Teorija i nakon nje*. Zagreb: Algoritam.
10. Berger, J. (1972). *Ways of Seeing*. London: Penguin.
16. Goodman, N. *Jezici umjetnosti*, Zagreb 2002, odabrana poglavljia
17. Barasch, M. (1998). *Modern Theories of Art*. New York, London: New York U.P.
18. Gadamer, H. G. (2003). *Ogledi o filozofiji umjetnosti*. Zagreb: AGM.
19. Turković, H. (1988). Teorija prikazivanja I, Metodološki uvod. *Republika*, 7-8(srpanj-kolovoz 1988), 136-153.
20. Članci i diskusije na internetu o kojima nastavnik tijekom semestra obavještava studente (upućuje na web adrese), npr:
  - o Carnap, R. (2008). Metodološka narav teorijskih pojmov. Retrieved 12.11.2008., from <http://www.ffst.hr/~berislavphedcarnap.pdf>:

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta				
Naziv predmeta	METODOLOGIJA ZNANSTVENOG ISTRAŽIVANJA			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI NASTAVNIČKI SMJER		Godina	5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta		4		
Broj sati po semestru		45		
Ciljevi predmeta				
Temeljne metode i načela znanstvenog rada i znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kao kolegij koji predstavlja konačnu sintezu svih studentskih npora ovaj kolegij sažima sva znanja usvojena na kolegijima povijesti umjetnosti na dodiplomskom i diplomskom studiju, a u interdisciplinarnoj je vezi s cjelokupnim područjem humanističkih i društvenih znanosti				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Steći znanja i vještine potrebne za izbor, obradu, i prikazivanje rezultata znanstvenog pothvata				
Sadržaj predmeta				
Što je znanost i znanstveni rad? Temeljni oblici znanstvenog istraživanja kroz povijest. Odabir predmeta istraživanja. Analiza. Prikupljanje podataka. Izvori. Izbor literature. Verifikacija. Prikaz dovršenog rada. Kritički osvrt. Znanstveno poštenje.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava X
Komentari:				
Obveze studenata				
Apsolutna redovitost u pohađanju nastave, aktivnost u nastavi, seminarски rad, pismeni ispit				
Praćenje i ocjenjivanje* studenata (unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)				
Pohađanje nastave 0,5	Aktivnost u nastavi 0,25	Seminarски rad 0,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit 0,75	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje	

Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
*OCJENIVANJE			
<p><i>Varijanta 1. (završni ispit)</i> Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.</p> <p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>			
Obvezna literatura			
<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir P. Goss, <i>Četiri stoljeća europske umjetnosti</i> • Vladimir P. Goss, <i>Predromanička arhitektura u Hrvatskoj</i> <p>L. Venturi. <i>History of Art Criticism</i>, New York 1964.</p>			
Dopunska literatura			
<p>Određuje se prema izboru primjera nastavnikovog (i/ili drugog) znanstvenog istraživanja koje se razmatra u kolegiju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Blunt, <i>Picasso's Guernica</i>, New York, 1969. • M. Eliade, <i>Myths, Dreams, and Mysteries</i>, New York, 1975. • M. Eliade, <i>The Sacred and the Profane</i>, New York, 1959.. • V. Goss, «The Twelfth Century Architecture in Aquitaine and the Cosmopolitan Nature of the Occitan Culture», <i>Peristil</i> 22, 1979. • A. Katzenellenbogen, <i>Sculptural Programs of Chartres Cathedral</i>, New York, 1959. • E. Kitzinger, «The Gregorian Reform and the Visual Arts: A Problem of Method», <i>Transactions of the Royal Historical Society</i>, 5. serija, 1972, 57-102. • E. Panofsky, <i>Suger, Abbot of St. Denis</i>, Princeton 1979. 			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
<p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>			

Kod predmeta				
Naziv predmeta	METODIKA TEORIJE UMJETNOSTI			
Opći podaci				
Studijski program	<i>POVIJEST UMJETNOSTI- DIPLOMSKI NASTAVNIČKI MODUL</i>		Godina	5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta				3
Broj sati po semestru				45
Ciljevi predmeta				
Osnovno je da se studenti razumeju teoriju umjetnosti u kontekstu srodnih znanosti. Razumevanje i poznavanje povezanosti teorije i metodičke djelatnosti u nastavi povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti. Osnovno je da studenti buduću visoko profesionalnu, stvaralačku, moralnu i estetsku djelatnost profesora povijesti umjetnosti i likovne umjetnosti u gimnazijama i srednjim školama.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij pripada humanističkom segmentu studentove naobrazbe i izrazito je interdisciplinarno obilježen.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Očekuje se da nakon odslušanog kolegija Metodika nastave teorije umjetnosti studenti:				
<ol style="list-style-type: none"> poznaju složenost nastave teorije umjetnosti razumiju i poznaju sastavnice teorije umjetnosti i njihovu primjenu u školskoj praksi. razumiju i znaju primjeniti različite pristupe u nastavnoj praksi. poznaju tipove nastavnih sati i specifičnu strukturu nastavnih sati teorije umjetnosti u gimnazijama i srednjim školama. posjeduju sposobnost provjeravanja i vrednovanja učenikovih znanja i sposobnosti s područja teorije umjetnosti. 				
Sadržaj predmeta				
Ciljevi i zadaci te načela, metode, metodički postupci, izvori spoznaje u nastavi teorije umjetnosti. Programiranje i planiranje nastave. Suvremeni metodički sustav (analitičko-eksplikativni, problemsko-stvaralački i integracijsko-korelacijski). Osnovni pojmovi vizualnog mišljenja. Svijet znakova, definicije. Način praćenja i vrednovanja napredovanja učenika. Metodičke vježbe: pripremanje nastavnog sata (pisana priprema), izbor i pripreme za nastavu teorije umjetnosti, priprema pitanja i zadataka za provjeru znanja, priprema vježbi i zadataka na računalu.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja X	Seminari i radionice X	Vježbe X	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet X
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad	Terenska nastava
Komentari:				

Obveze studenata			
Aktivan odnos u nastavi. Priprema nastavnog sata, primjena zadatka i vježbi na računalu, pripremanje pitanja i zadatka objektivnog tipa.			
Praćenje i ocjenjivanje studenata			
(označiti masnim tiskom / boldom samo relevantne kategorije i <u>umjesto</u> nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)			
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit 0.5	Usmeni ispit 0.5	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Metodičke vježbe 2			
Komentari:			
Konačna se ocjena izvodi iz sljedećih elemenata: izvršavanje tekućih nastavnih obveza, vrednovanje metodičkih vježbi i znanja na usmenom dijelu ispita. Metodičkim se vježbama provjerava osposobljenost za bitne sastavnice procesa nastave teorije umjetnosti. Usmenim se ispitom provjerava znanje i procjenjuje razina razumijevanja i povezivanja sadržaja kolegija.			
Obvezna literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Damjanov Jadranka, <i>Metodički priručnik za likovnu umjetnost</i>, Zagreb, 1991. 2. Ratković Karmen, Miremčić-Bačić Jasenka, <i>Likovna umjetnost 20. stoljeća</i>, Zagreb, 2000. 3. Bačić Marcel-Mirenić-Bačić Jasenka, <i>Uvod u likovno mišljenje</i>, Zagreb, 1994. 4. Ivančević Radovan, <i>Perspektive</i>, Zagreb, 1996. 5. Za metodičke vježbe studenti koriste aktualnu srednjoškolsku udžbeničku literaturu: Damjanov Jadranka, <i>Likovna umjetnost 1 i 2</i>, Ivančević Radovan, <i>Likovni govor, Stilovi razdoblja život I,II,III</i>. 			
Dopunska literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Damjanov Jadranka, <i>Pogled i slika</i>, Zagreb, 1996. 2. Friedler C. <i>O prosudjivanju dela likovne umetnosti</i>, Beograd, 1980. 3. Ciocchetti M.- Crotta P., <i>Educazione Artistica</i>, Torino, 1990. 			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula			
Upitnici: Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...) Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet) Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne) Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)			

Kod predmeta				
Naziv predmeta	PRAKTIKUM METODIKE TEORIJE UMJETNOSTI (ŠKOLSKA PRAKSA)			
Opći podaci				
Studijski program	POVIJEST UMJETNOST- DIPLOMSKI NASTAVNIČKI SMJER			Godina 5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave				
		Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS koeficijent opterećenja studenta				2
Broj sati po semestru				30
Ciljevi predmeta				
Ospozljavanje studenata za praćenje i praktično izvođenje nastave povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti u gimnaziji i drugim srednjim školama.				
Korespondentnost i korelativnost programa				
Kolegij pripada humanističkom segmentu studentove naobrazbe i izrazito je interdisciplinarno obilježen.				
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul				
Očekuje se da tijekom boravka u gimnazijama i srednjim školama studenti:				
1. znaju sustavno pratiti izvođenje nastave mentora i prepoznaju i razumiju strukture nastavnih sati, te sve sastavnice školske nastavne prakse u predmetu Povijesti umjetnosti i likovne umjetnost. 2. priprema i održan nastavni sat u gimnaziji ili srednjoj školi				
Sadržaj predmeta				
Ukupno se 30 školskih sati u semestru predviđa za boravak u školama vježbaonicama. Studenti su raspoređeni u manje skupine (do 5 studenata), te naizmjenično borave u gimnaziji ili srednjim školama. Dvije metodičke vježbe pripremanja i održavanja nastavnog sata povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti.				
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti masnim tiskom/boldom)				
Predavanja	Seminari i radionice	Vježbe X	Samostalni zadaci X	Multimedija i internet
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad X	Terenska nastava
Komentari:				
Obveze studenata				
Od studenta se očekuje redovito i aktivno sudjelovanje u metodičkim vježbama u školama vježbaonicama. Student tijekom semestra priprema i održava dvije metodičke vježbe, te piše dvije opširne nastavne pripreme. Student je obvezan napisati četiri metodička osvrta.				

Praćenje i ocjenjivanje studenata

(označiti **masnim tiskom / boldom** samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; u slučaju potrebe upotrijebiti prazne rubrike za dopune)

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad 1
Pisana priprema za nastavu 0,5	Pisanje metodičkih osvrta 0,5		

Komentari:

Metodički se praktični dio vrednuje na temelju uspješno pripremljenih i održanih nastavnih sati, uspješno napisanih nastavnih priprema, te uspješno napisanih metodičkih osvrta.

Konačnom se ocjenom u metodičkom praktikumu izražava stupanj spremnosti sudenata za sudjelovanje u nastavi povijesti umjetnosti i likovnih umjetnosti.

Obvezna literatura

Za metodičke vježbe studenti koriste srednjoškolsku udžbeničku literaturu.

Dopunska literatura

Studenti prema potrebi koriste svu relevantnu literaturu navedenu u popisu obveznih i izbornih naslova za kolegij metodika nastave teorije umjetnosti.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Kod predmeta			
Naziv predmeta	IZRADA DIPLOMSKOG RADA		
Opći podaci			
Studijski program	POVIJEST UMJETNOSTI – DIPLOMSKI OPĆI SMJER		Godina 5.
Status kolegija	X	Obvezatan	Izborni
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave			
		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		5	
Broj sati po semestru			
Ciljevi predmeta			
Ospozobiti studenta za uspješno prikazivanje rezultata znanstvenog istraživanja u obliku diplomskog rada. Intenzivan rad s mentorom na izradi diplomskog rada			
Korespondentnost i korelativnost programa			
Zasniva se na svim kolegijima povijesti umjetnosti i srodnih disciplina koje je student upisao tijekom studija, posebice kolegija metodologije znanstvenog rada, kao i uže teme diplomskog rada.			
Očekivani ishodi (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja/vještina) za predmet i/ili modul			
Izrada diplomskog rada			
Sadržaj predmeta			
Razmatranje potrebnih vještina da se na temelju znanstvenog istraživanja napiše diplomski rad. Student izrađuje rad u intenzivnoj suradnji s mentorom.			
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti slovom X)			
Predavanja	Seminari i radionice	Vježbe	Samostalni zadaci
Obrazovanje na daljinu	Konzultacije X	Laboratorij	Mentorski rad X
Terenska nastava			
Komentari:			
Obveze studenata			
Izrada diplomskog rada			
Praćenje i ocjenjivanje* studenata			
(unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti u relevantne kategorije tako da ukupan broj bodova u različitim izabranim kategorijama odgovara ukupnoj bodovnoj vrijednosti kolegija; upotrijebiti prazne rubrike za dodatne aktivnosti)			
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje

Projekt 6	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad

*OCJENIVANJE

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

Obvezna literatura

Izabire se na temelju potreba i tema radova studenata u kolegiju

Dopunska literatura

Izabire se na temelju potreba i tema radova studenata u kolegiju

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta i/ili modula

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

3.2.2. Popis svih predmeta: NASTAVNIČKI SMJER

	NAZIV PREDMETA	OBVEZATAN/IZBORNI
1.	Didaktika	O
2.	Razvojna psihologija	O
3.	Ikonologija	O
4.	Teme iz umjetnosti starog vijeka	I
5.	Problemi stila i atribucija: umjetnost od 1400. do 1800. u južnoj Dalmaciji	I
6.	Arhitektura riječke regije u nacionalnom i europskom kontekstu	I
7.	Edukacijska psihologija	I
8.	Povijest povijesti umjetnosti	O
9.	Teme iz umjetnosti ranog srednjeg vijeka	O
10.	Teme iz umjetnosti od 1400. do 1800. I / III	I
11.	Teorija umjetnosti	I
12.	Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka I	I
13.	Problemi stila i atribucije: umjetnost od 1400. do 1800. u južnoj Dalmaciji	I
14.	<i>Industrijska graditeljska baština</i>	I
15.	Metodika povijesti umjetnosti	O
16.	Praktikum metodike povijesti umjetnosti (školska praksa)	O
17.	Metodologija znanstvenog istraživanja	O
18.	Teme iz umjetnosti srednjeg vijeka II	I0
19.	Industrijska graditeljska baština	I
20.	Umjetnost od 1400. do 1800. II / IV	I
21.	Metodika teorije umjetnosti	O
22.	Praktikum metodike teorije umjetnosti (školska praksa)*	O
23.	Diplomski rad	O